

Nr 3, 2007 årgång 44
50:- inkl moms

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

ANNA-LENA MELLBLOM MINNS ATT HON LEVT TIDIGARE

Anna-Lena har minnen av tidigare liv

Text Viveka Lindgren Foto Bela Unger

– Jag är inte längre rädd för döden. För jag vet ju att den inte är slutet, att vi alla återföds till ständigt nya liv, varje gång i en ny kropp, kanske i en ny tid.

Man lever bara en gång, heter det som bekant. Men Anna-Lena Mellblom är övertygad om att vi inte bara går över till ”andra sidan”, när vi dör, utan att vi också återkommer i nya skepnader här på jorden.

Det var i TV-serien ”Tidigare liv” för några år sedan som hon fick uppleva minnen från 1700-talet, då hon ska ha levt som man i den syditalienska byn Taranto.

– Minnesbilderna avlöste varandra, det var som om en film spelades upp för mitt inre, där jag själv hade huvudrollen, berättar hon.

Anna-Lena Mellblom är egenföretagare och bor med sin sambo och de två barnen Cazandra och Petra i en villa utanför Stockholm. Vi träffas i hennes vardagsrum där allt är stramt enkelt och benvitt med utsikt mot cypressliknande barrträd genom de stora panoramafönstren. Kanske är det ingen tillfällighet att inredningen har fått just en italiensk prägel, men det är inget hon medvetet har gått in för, betonar hon.

– Jo, kanske finns en röd tråd där, när man tänker efter. Annars är jag nog fortfarande en person som helst lever i nuet och inte grubblar så mycket över vare sig framtiden, det förflutna eller olika mystiska orsakssamband.

– Förr brukade jag tycka att allt sånt

som reinkarnation, nära-döden-upplevelser och annat övernaturligt mest var flummigt och något som jag definitivt inte kunde tro på. Vi föds och lever. Sen dör vi. Punkt. Så var det inte mer med det. Men det jag var med om för några år sedan förändrade faktiskt hela mitt synsätt. Nu vet jag att kroppens död inte är densamma som själens och att vi hela tiden återföds här på jorden – kanske för att i varje nytt liv få möjlighet att lära oss nya saker.

Allt började med att Anna-Lena sva-
rade på en annons där man sökte personer som skulle delta i ett regressionsexperiment. Anna-Lena skrev och berättade om sig själv och blev så småningom utvald att vara med i TV 5:s programserie ”Tidigare liv”.

Där skulle hon och några andra deltagare under ledning av hypnosterapeuten Jörgen Sundvall försöka att i medvetandet gå långt bakåt i tiden.

– Jag är alltid beredd att prova nya saker och tyckte det lät intressant, även om jag inte trodde det skulle leda någon vart i mitt fall.

Men Anna-Lena hade fel. Under sessionen kom den ena bilden efter den andra för hennes inre syn. Hon såg människor, landskap och miljöer som tycktes hämtade från en helt främmande kultur och tid.

– Det handlade egentligen inte om ren hypnos, utan om ett slags dagdrömmande i ett totalt avslappnat tillstånd, som jag försattes i, och efteråt kom jag ihåg allt jag upplevt och sagt. ”Visualisera en tunnel! Gå genom den och räkna bakåt från 10 till 0. Hoppa sedan ut i ljuset!” var Jörgen Sundvalls inledande ord. Sedan uppmanade han mig att se mig omkring och berätta vad jag såg. Jag skulle koppla bort alla medvetna tankar och fantasier och bara låta bilderna komma till mig helt spontant.

– Herre Gud, vad är detta? var min första tanke när jag tittade ner. Min egna fötter fanns inte där längre!

Istället stirrade Anna-Lena förvånat på ett par långa kraftiga mansfötter i skor med spännen som hon aldrig någonsin sett tidigare. Hon verkade vara klädd i en lång cape ovanför knä korta byxor av något dyrbart, sidenaktigt material. Händerna var långsmala och seniga och stack fram under vita, pösande skjortärmar.

– Det var tydligt att jag nu var en man klädd i ett mode från en annan tid. Omkring mig syntes tätt med sandfärgade hus, som i en sydlandsk by. Ett vimmel av människor omgav mig, kvinnor med märkliga håruppsättningar och i ljusa, raka, urringade klänningar i böljande tyger, som gick ner till fötterna. De liknade draperade klädnader på antika skulpturer. Runt halsen syntes glänsande, påkostade smycken. Allting var helt verkligt, men ändå inte. Jag kände inga lukter, hörde inga ljud, allting var bara bilder. Det var som en stumfilm som spelades upp där jag själv var huvudpersonen.

Männen bar svarta, trekantiga hattar och liknade caper och knä korta sidenbyxor som hon själv, minns Anna-Lena som började röra sig framåt i den främmande omgivningen. Hon vandrade omkring bland små slingriga bygator, hela tiden omgiven av människor som på olika sätt försökte fånga hennes uppmärksamhet.

– Det blev alltmer påtagligt att jag var en man av viss betydelse i den här byn. Hela tiden kom folk fram och neg och bu-

gade, de erbjöd mig gåvor och var allmänt inställsamma och undergivna, och efter mig följde människor i en stor procession. Byn omkring mig blev alltmer stadsläk, påminde nu om Gamla Stan i Stockholm med utsmyckade hus och trånga gränder. De ledde mig fram till ett vidsträckt, pampigt torg som verkade oerhört välbekant. Där fanns en folkmassa samlad som verkade skrika och jubla, jag hörde ju inga ljud utan såg bara deras öppna munnar och ansiktsuttryck. Exakt vad jag gjorde där på torget är oklart, jag vet inte riktigt om det var meningen att jag skulle tala till folket eller bara visa upp mig.

Efter detta försvann bilderna i ett obestämt töcken, och Anna-Lena förflyttades till en annan plats, till en slottsliknande stenbyggnad någonstans utanför staden.

– Det verkade vara en medeltida borg som var belägen uppe på ett högt berg som ett örnäste med utsikt över vida slätter och ett sydlandskt landskap, det fick mig att tänka på Italien

– En äldre man i praktfulla kläder kom emot mig, han var stor och fetlagd med påtaglig pondus, Jag visste då att detta var min far och att han var den som härskade över byn. Han log emot mig men sedan minns jag inget mer, berättar Anna-Lena.

Hon visste fortfarande inte var och när allt detta utspelade sig. När Jörgen Sundvall lyssnat på hennes berättelse, som också spelades in på band, uppmanade han henne under sessionen att förflytta sig upp i luften och vidare ut i rymden.

– Då såg jag hela jordklotet under mig för min inre syn, omgiven som jag var av svart rymd och gnistrande stjärnor, det var en obeskrivlig upplevelse! Jag flög så ner mot jorden och såg mycket riktigt Italiens ”stövel” framför mig. Jörgen Sundvall frågade vad byn hette och namnet Taranto och ett årtal i slutet av 1700-talet kom för mig, exakt vilket år det var, vet jag inte. Samtidigt störtade jag ner mot södra Italien, mellan stövelns ”klack” och ”tå”, mot den välbekanta byn med de sandfärgade husen, och sedan blev allt svart. Anna-Lena lyckades under sessionen återvända ytterligare några gånger till Taranto, men uppfattade då att hon var betydligt äldre, och slutligen såg hon sig själv ligga på en dödsbädd.

– Det var som om jag fick ett antal snabba återblickar in i detta liv, som kanske var mitt eget. Varje gång jag kom tillbaka till borgen hade ytterligare ett antal år gått. Allt var hela tiden tyst och stumt omkring mig, och jag vet inte vilka känslor och tankar jag hade när jag levde i den där kroppen. Men jag fick intrycket att jag var född

I TV-programmet 2004 återfördes Anna- Lena Mellblom till vad som tycktes vara ett föregående liv i Italien på 1700-talet. Hon var då vad hon beskrev som en ”kungason” med namnet Bernard. Pappan var en mäktig man som ingen kunde sätta sig upp emot.

Året som upplevdes var 1723 och Bernard var cirka 20 år gammal.

Efter regressionen gör hon en teckning över staden och den stora borgen, där hon bodde.

Ett team från Kanal 5 gjorde undersökningar och kom fram till att det kunde röra sig om den mycket gamla hamnstaden Taranto i södra Italien. När hon sedan fick besöka denna stad, jämfördes hennes teckningar med kartor som visade hur den såg ut på 1700-talet, och det fanns mycket tydliga överensstämmelser.

Det finns ingen mur omkring staden idag, vilket hon hade upplevt, men det hade varit en skyddsmur ända till 1920. Portaler i muren, som hon sett, stämde med verkligheten, liksom bågar mellan husen, vilka är karaktäristiska för Taranto. Hennes teckning av båtar stämde väl med verkligheten.

Anna-Lena sa att hon som ung överklasspojke hade långt hår, och en historiker, expert på den tiden, intygade att adelsmän hade långt hår.

De letade efter borgen, som Anna-Lena såg under regressionen, och de hittade den just där den skulle ligga.

Det fanns ingen kung i Italien på den tiden, men borgen ägdes av släkten Imperiali, som var mycket mäktig och hade oinskränkt makt över befolkningen. Inne i borgen fanns bostäder för tjänstefolk precis så som Anna-Lena hade beskrivit det. Där lagades mat som sedan serverades i borgen.

Anna-Lena bekräftar under regressionen en känsla att borgen gått ifrån familjen, som inte kunnat behålla den. Och detta var riktigt. Familjen Imperiali förlorade borgen, som gick över till andra ägare.

Anlitade experter blev imponerade av att Anna-Lenas beskrivningar stämde så väl med verkligheten.

Anna-Lena berättade efteråt att när Jörgen under regressionen ställde frågor, kom bilderna tydligt.

in i en rik och mäktig italiensk familj och var enda arvtagaren, men att jag var en bortskämd, nonchalant och ganska odräglig kvinnokarl som var van att få allt jag ville. Jag levde ett slösaktigt och utsvävande liv och slarvade bort hela min förmögenhet. Vid slutet av mitt liv var jag utblottad, gammal, sjuk och avtärd och väntade på att få dö omgiven av mina närmaste släktingar. Jag tycktes inte ångra något jag gjort, och det var som att döden inte skrämde mig, utan snarare kom som en befrielse från ett liv som gått överstyr.

När sessionen var över, gjorde Anna-Lena detaljerade teckningar över de minnesbilder hon hade av borgen och av hus, gator och torg i Taranto, skrev ner de namn som hon sett framför sig.

– Man var förundrad över att jag som aldrig varit med om en regression tidigare så snabbt fått del av alla dessa bilder från en sådan främmande tillvaro. För att testa mig igen genomgick jag en nytt försök och fick då en kort men intensiv upplevelse av ett helt annat, liv, kanske ett århundrade senare.

– Då befann jag mig någonstans i västra Värmland vid gränsen mellan Norge och Sverige. Jag fick förnimmelsen av en betydligt olyckligare tillvaro. Som kuvad hustru till en storbonde, levde jag ett liv som släpade sig fram grått och trist och var fyllt av tungt arbete och förpliktelser. Jag hade som kvinna ingenting att säga till om och jag hade inte heller fått tillåtelse att gifta mig med den man jag älskade, utan måste ingå äktenskap med den man som min far ansåg lämplig.

Denna andra regression var mycket kortvarig, och Anna-Lena lämnade alltför få fakta som kunde bekräfta att hon verkligen hade levt på den platsen på 1800-talet.

– När TV-teamet inte fann några bevis på att detta var mitt tidigare liv, började jag själv alltmer tvivla på att det verkligen handlade om minnen från tidigare liv. Kanske var det bara fantasier trots allt?

Men man undersökte också den plats som Anna-Lena beskrivit i den första regressionen och hittade en by med namnet Taranto i Syditalien, exakt på den plats hon pekat ut. Även andra fakta stämde, lika så hennes beskrivning av klädmodet från det sena 1700-talet. Anna-Lena reste senare dit tillsammans med TV-teamet, för att se hur mycket som stämde med hennes berättelse.

– Borgen där jag levt mitt liv tycktes inte finnas kvar, och inne i staden var det mesta ganska främmande. Jag kände mig riktigt besviken och var övertygad om att detta besök inte heller skulle leda någon

– Jag var en ung man i Italien.

vart, minns Anna-Lena.

– Men efter hand som jag närmade mig Tarantos kärna, började jag bli märkligt uppjagad. Plötsligt var det som om jag kände den här staden utan och innan! Varanda gränd var sig lik som jag mindes den från sessionen, jag visste precis när jag skulle vika av till höger eller vänster. Hus som jag ritat ur minnet stod nu plötsligt

framför mig precis som de sett ut på mina teckningar!

– Och så stod jag där slutligen på det stora torget där jag en gång varit omgiven av hurrande, skrikande folkmassor! Nu visste jag. Jag var fullständigt säker. Här hade jag faktiskt levat för mer än tvåhundra år sedan!

Adress SÖKAREN
Box 10
663 21 SKOGHALL

Telefon 054-51 89 00

Fax 054-51 89 02

E-post red@sokaren.se

PlusGiro 70 60 47-8

Bankgiro 372-8128

Hemsida på Internet www.sokaren.se

Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson

Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-

Annonser Ring för prislsta

Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Viveka Lindgren:

Anna Lena har minnen
av tidigare liv 2

Nils-Olof Jacobson:

Ian Stevenson till minne 6

SM:

Stevenson, en modig pionjär 7

Visdomsbladet 9

Stefan Svedberg:

Intelligent design 10

Gunnar Martin Aronsson:

Elisabeth Kübler-Ross 12

Lund ställer upp för slumpen 18

Notiser 20

En belysande diskussion 22

Bokfloden 24

Läsarforum 27

Gunnar Martin Aronsson:

Phineas Quimby och
Mary Baker Eddy 28

Helga Moersberger:

Själens kraft kan ge läkedom 33

Redaktörens tankar

Det grundläggande misstaget

Vid de högre lärosätena i väst finns några budord som bestämmer vad som är (natur)vetenskap:

Du skall erkänna som en grundläggande insikt att det är mekaniska slumpprocesser som bygger världen!

Du skall förstå att intelligent, medvetet skapande av naturens former icke förekommer.

Du skall icke tro på någon Gud eller annan styrande, medveten skaparkraft i universum!

Du skall inga andra auktoriteter ha jämte den moderna naturvetenskapen!

Du skall icke kritiskt granska slumphyptesen! Ty om du icke hedrar de ledande auktoriteterna inom dagens naturvetenskap, så skall denna vetenskap icke låta dig förbli ostraffad!

Allt som pekar på annat än slumpen som världsförklaring skall skjutas åt sidan som ovidkommande.

Du skall förstå att världsgunden är materia och icke ande. Ande är bara ett epi-fenomen i naturen.

Kommentarer: Det framträder som ett axiom inom huvdströmmen av dagens naturvetenskap att allt levande skall förklaras som följd av mekaniska slumpprocesser, mutationer (feli den genetiska överföringen med språng i utvecklingen som följd) och naturligt urval (de för liv bäst utrustade individerna överlever och fortplantar arten). En medvetet skapande kraft betraktas som något "övernaturligt" och sådant avfärdas med en grimas eller ett skratt. Att söka efter "naturliga", dvs mekaniska, förklaringar sägs vara vetenskap, men att tänka sig en medveten intelligent skaparkraft betecknas som ett "religiöst" sätt att förklara uppkomsten av de organiska livsformerna!

Skapande genom en kraft, eller Gud, avfärdas med ett förakt värdigt den som ser sig intellektuellt och i kunskaper stå över sina motståndare.

Människan förklaras vara icke programmerad. Att barn exempelvis är språkgenier beror inte på lämplig programmering, utan på... tja, naturligt urval...

Det är svårt att förstå inställningen att endast mekaniska slumpprocesser kan förklara världen. Den får ses som *ateismens grundläggande misstag*. Ett betydande antal fossil som visar hur arterna har utvecklats stegvis saknas. Verkligheten pekar i stället på en styrande medveten kraft bakom evolutionen; icke reducerbar komplexitet uppkommer plötsligt, som skapad av ett medvetande, vilket ingriper i evolutionen.

Vi har i Sökaren upprepade gånger visat att slumphyptesen är obevisad och motbevisad. Dessa argument sopas undan i den offentliga debatten, så att folk felaktigt får uppfattningen att de inte existerar eller hör hemma i predikstolar-na endast.

Naturvetenskapen har kört in i en återvändsgränd.

SM

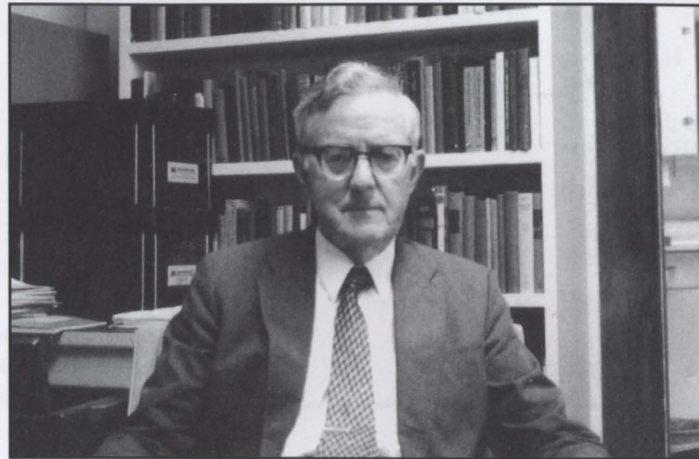
Ian Stevenson till minne

Ian Stevenson 1918–2007

Det var 1961 eller 1963, jag minns inte säkert vilket år, som jag i en teosofisk bokhandel i London fann en skrift som väckte mitt intresse: *The Evidence for Survival from Claimed Memories of Former Incarnations*. Det var ett häfte på 44 sidor, särtryck av en artikel ursprungligen publicerad 1960 i *Journal of the American Society for Psychical Research*. Författaren var Ian Stevenson, M.D. Artikeln väckte mitt intresse för reinkarnationsfrågan och parapsykologin. Jag började studera ämnet och skrev så småningom till Stevenson. I slutet av medicinstudierna tillbringade jag sommaren 1967 som "medical extern" vid *University of Virginia School of Medicine* i Charlottesville, USA, där Stevenson var professor och chef för den psykiatriska kliniken. Han hade gjort en respekterad akademisk karriär med publicerade artiklar och böcker inom det psykiatriska området.

Stevenson var 1967 redan känd som "reinkarnationsforskare". Artikeln 1960 var skriven till en essä tävling, "the Contest in Honor of William James", och Stevenson vann priset. Den byggde på studier av publicerat material. Eileen Garrett, berömt medium och grundare av *Parapsychology Foundation*, uppmanade Stevenson att resa till Indien och personligen undersöka ett fall av möjligt reinkarnationsminne, som hon hade hört talas om. Stevenson blev överraskad av att finna många fler sådana fall i Indien och Sri Lanka. Hans intresse var väckt, och studiet av fall som tydde på reinkarnation blev efterhand hans dominerande arbete. Stevenson koncentrerade sin forskning kring barn som spontant berättar om minnen tydande på tidigare liv.

1967 var Stevensons sista år som chef för psykiatriska kliniken. Han hade fått en stor donation av Chester Carlson, uppfinnaren av

Xerox kopieringsmaskiner. Den gjorde det möjligt för honom att grunda *Division of Personality Studies* vid universitetet. Stevenson och några medarbetare kunde där ägna sig helt åt forskning i parapsykologi.

Stevenson blev känd för sitt ytterst noggranna arbete med de fall han undersökte och redovisade i artiklar och böcker. Den första boken kom 1966, *Twenty Cases Suggestive of Reincarnation*. Den följdes av åtminstone ytterligare fyra böcker med studier av "cases of the reincarnation type", och dussintals artiklar. På senare år publicerade han sig mest i *Journal of Scientific Exploration*, men fick också några artiklar antagna av akademiska medicinska tidskrifter.

En annorlunda bok från 1974 var *Xenoglossy – A review and report of a case*. Det var ett fall med svensk anknytning: en amerikansk kvinna, gift med en läkare som utövade hypnos på henne. Under hypnosen genomgick hon spontant en personlighetsförändring och talade ett främmande språk, som visade sig vara svenska med vissa norska inslag. Man kunde inte finna att hon hade haft någon normal möjlighet att lära sig svenska. Boken utreder fallet högst noggrant på 264 sidor.

På senare år studerade Stevenson fall där personer hade minnen

av tidigare liv och dessutom födelsemärken eller medfödda defekter som stämmer med lokaliseringen av dokumenterade skador vid slutet av det påstådda tidigare livet, där alltså den tidigare personen kunde identifieras. Hans mest omfattande verk kom 1997: *Reincarnation and biology. A contribution to the etiology of birthmarks and birth defects*, två band på sammanlagt mer än 2200 sidor. Det finns också i en populär version: *Where Reincarnation and Biology Intersect*, 203 sidor 1997.

Ian Stevenson ledde sin forskningsinstitution till 2002, då han avgick för att helt ägna sig åt författarskap. Institutionen bytte då namn till *Division of Perceptual Studies*. Så sent som 2005 kom en bok med Stevenson som författare tillsammans med Mary Rose Barrington och Zofia Weaver: *A World in a grain of Sand*, en biografi över den polska mediala begåvningen Stefan Ossowiecki.

Stevenson sammanfattade sitt arbete i parapsykologin: "I have concentrated most of my effort in examining the evidence for the survival of human personality after death. I have studied and written reports on apparitions, the visions of dying persons and of persons recovered from near death, and to certain types of mediumistic communications. The evidence that I

have found most promising has been that provided by children who claim to remember past lives."

Stevenson hade dock inga stora förhoppningar att hans arbete under hans livstid skulle accepteras av "mainstream science". I en intervju om detta sa han: *There is a saying, "Science only changes one funeral at a time"*.

Ian Stevenson gick ur tiden den 8 februari 2007, 88 år gammal.

I en föreläsning 1989 berättade Stevenson om sin väg i parapsykologin. Den kan läsas på <http://www.healthsystem.virginia.edu/internet/personalitystudies/publicationslinks/some-of-my-journeys-in-medicine.pdf>

Stevenson uppdaterade sin professionella självbiografi i en artikel i *Journal of Scientific Exploration*, vol.20:1, 2006. Den kan läsas på

www.healthsystem.virginia.edu/internet/personalitystudies/Stevenson.pdf

39 år efter mitt besök hos Stevenson fann jag på nätet att jag varit en del av en "synkronicitet", upplevd 1967 av en student i Charlottesville: <http://www.mail-archive.com/mythfolk@yahoogroups.com/msg00541.html>

Nils-Olof Jacobson

En modig pionjär

Ian Stevenson var en framstående vetenskapsman, men så långt före sin tid, att han aldrig erkändes efter förtjänst av vetenskapssamfundet. I sann vetenskaplig anda undersökte han sådant som akademiska forskare sällan bryr sig om: påstådda paranormala fenomen och fall som tyder på reinkarnation. Stevenson var ingen dussinprofessor, utan vågade utmana etablissemangen, vågade studera områden som i den akademiska världen omges av en air av vidskepelse och godtrogenhet och därför sällan drar till sig forskare som är måna om sitt anseende och sin karriär. Stevenson hade viljan och modet att bryta ny mark. Det är sådana fria tänkare som samhället, inte minst vetenskapen, behöver. I en framtid kan hans namn komma att nämnas med aktning och beundran.

Menade nu Stevenson att den mänskliga personlighetens återfödelse är ett bevisat faktum? Han sökte hela tiden efter alternativa, "normala" förklaringar till de fall han undersökte och gjorde upp en ganska lång lista över tänkbara lösningar till de bästa fallen. Han underkände alla hypoteser utom reinkarnation, som han fann vara fullt rimlig. Dock menade han inte att det fanns bevis för reinkarnation. (Och hur skulle ett verkligt bevis se ut? Det är inte lätt att föreställa

sig.) Men när man läser vad han skrev, får man lätt intrycket att han personligen trodde på reinkarnation i någon form, även om han inte sa det rätt ut.

I alla händelser kan de av honom undersökta bästa fallen anses ge ett stöd för reinkarnationstanken – för många är dessa fall tillräcklig grund för en egen övertygelse.

Stevenson var ingen skrivbordsforskare. I mer än 40 års tid reste han runt i världen och studerade synnerligen noggrant hundratals fall där barn i tidig ålder börjat berätta om minnen av ett tidigare liv de levde som en annan person i en annan familj. Indien var det viktigaste, men inte enda, landet för reinkarnationsforskaren Stevenson.

Enligt Tom Shroder på *Washington Post* ägnade *Journal of Nervous and Mental Disease* större delen av ett nummer år 1977 åt Stevensons arbete. Där beskriver psykiatern Harold Lief Stevenson som en metodisk och noggrann forskare. Han säger att antingen har Stevenson gjort ett kolossalt misstag, eller också kommer han att bli känd som 1900-talets Galilei.

Tom Shroder skriver också att med sällsynta undantag ignorerades eller avvisades Stevensons arbete inom huvudströmmen av vetenskapen. Bland dem som alls lade märke

till honom ifrågasatte en del hans objektivitet, andra menade att han var godtrogen, åter andra ansåg att han inte var tillräckligt kunnig om de främmande kulturer, där han gjorde sina undersökningar, och deras språk. Stevenson svarade att hans kritiker själva borde undersöka hans bästa fall – men ingen gjorde detta. Kritikerna var bara intresserade av att prata, inte att undersöka.

Roten till detta ointresse i den akademiska världen är naturligtvis den materialistiska, mekaniska världsbild som idag med övertygelse omfattas av naturvetare och uppfattas som närmast självklar.

SM

Från Sökarens hemsida:

En genomsnittssamerikan har 15–18 födelsemärken, skriver Ian Stevenson i nr 4, 1993 av *Journal of Scientific Exploration*. Men, tillägger han, vi vet mycket litet om deras orsak, fränsett när de är förknippade med någon ärftlig sjukdom. Ännu mindre vet vi varför födelsemärken sitter just där de sitter. (I ett fåtal fall är en genetisk faktor troligen förklaringen.) Likaså saknar vi kunskap om orsaken till många medfödda kroppsliga

De av Stevenson undersökta bästa fallen kan anses ge ett stöd för reinkarnationstanken. För många är dessa fall tillräcklig grund för en personlig övertygelse.

missbildningar.

Stevenson har träffat flera människor där födelsemärken tycks ha samband med dödliga sår hos tidigare levande personer.

Bland 895 undersökta fall, där barn säger sig minnas ett tidigare liv, finns 309 fall med födelsemärken eller medfödda missbildningar, som kan ha samband med det tidigare livet. Födelsemärket eller missbildningen hos barnet motsvarar ett sår (vanligen dödligt) eller något annat hos den döde, vars liv barnet säger sig minnas som sitt eget.

Ian Stevenson har tillsammans med medarbetare studerat 210 sådana fall.

Barn som säger sig minnas tidigare liv, har påträffats i alla delar av världen, där man sökt efter sådana fall, men det är lättast att finna dem i södra Asien. Typiskt är att ett barn börjar prata om ett föregående liv nästan omedelbart efter att det börjat tala, vanligen mellan två och tre års ålder, för att sedan sluta med detta vid mellan fem och sju års ålder. Fastän en del av barnen endast gör vaga uttalanden, berättar andra om namn och händelser, så att man ibland kan hitta en person vars liv och död stämmer med vad barnet säger. Ibland är denna person känd av barnets familj, men i många fall är det inte så. Flera av dessa barn har också ett uppträdande som är ovanligt i deras familj men stämmer med hur den döde uppträdde.

Födelsemärkena hos dessa barn brukar vara rynkiga och ärrliknande, ibland litet nedsänkta i jämförelse med huden runt omkring, och hårlösa.

Stevenson undersökte dessa fall genom samtal med barnen och medlemmar av deras familj och med den dödes familj. Dödsattester och andra dokument studerades. Naturliga förklaringar till barnens uttalanden söktes, exempelvis att barnet fått sin kunskap om den döde genom någon gemensam bekant till de båda familjerna, i de fall där familjerna inte kände varandra.

Ian Stevenson arbetar vetenskapligt kritiskt. Han har inte accepterat något kroppsmärke som ett födelsemärke om inte ett förstahandsvittne försäkrat att märket blivit upptäckt omedelbart efter födelsen eller några veckor därefter.

Naturliga förklaringar till missbildningar vid födelsen har eftersökts.

Överensstämmelse mellan födelsemärke och sår på den dödes kropp bedömdes vara tillfredsställande om båda befanns sig inom ett område av 10 kvadratcentimeter. Men många av födelsemärkena och de dödliga sårerna var mycket närmare varan-

dra än så. Medicinska dokument kunde studeras i 49 fall.

Ibland har det funnits två eller flera födelsemärken som motsvarat olika sår hos den döde. Hos en thailändsk man fanns en stor missbildning i huden på baksidan av huvudet. Denne hade som barn erinrat sig ett tidigare liv som sin farbror, vilken blivit huggen i huvudet med en stor kniv och nästan omedelbart avlidit. Mannen hade också en deformerad nagel på högra stortån, vilket motsvarade en kronisk infektion i samma tå, som farbrodern hade lidit av.

Hos 18 personer, som undersöktes, fanns två födelsemärken som motsvarade två olika ställen på den dödes kropp där en kula gått in i och ut ur kroppen. Hos 14 av dessa personer var det ena födelsemärket större än det andra, och hos 9 av dessa 14 motsvarade det mindre märket, som vanligen var runt, det ställe där kulan gått in i kroppen, medan det större, som vanligen hade oregelbunden form, motsvarade det ställe där kulan gått ut ur kroppen. Detta stämmer med det faktum att ingångshålet för en kula vanligen är mindre än utgångshålet.

Några fall

En thailändsk kvinna hade tre linjära underpigmenterade sårliknande födelsemärken nära mitten av ryggen. Som barn hade hon erinrat sig ett liv som en kvinna vilken hade dödats när hon blivit huggen tre gånger i ryggen med en yxa.

En burmesisk flicka kom ihåg ett liv som sin döda faster, vilken hade avlidit under en operation för en medfödd hjärtåkomma. Flickan hade ett långt underpigmenterat födelsemärke i form av en vertikal linje vid nedre delen av bröstet och övre delen av buken. Födelsemärket motsvarade det kirurgiska ingrepp som hade gjorts.

En burmesisk kvinna hade som barn kommit ihåg ett tidigare liv som en flicka vilken hade blivit biten i foten av en orm och dött. I detta fall hade barnets farbror anbragt en brinnande cigarill vid det ställe där barnet blivit bitet – ett folkligt botemedel vid ormbett. Kvinnans födelsemärke var runt och beläget på det ställe på foten där farbrodern hade anbragt cigarillen.

En turkisk pojke hade ett outvecklat och deformerat högeröra. Högra delen av ansiktet var också underutvecklad. Han sa att han kom ihåg ett liv som en man vilken blivit skjuten till döds. Mannen hade avlidit på ett lasarett på grund av skador på hjärnan, sedan en kula trängt igenom högra delen av huvudet.

Ett barn i Indien föddes nästan utan fingrar på högra handen. Detta barn sa sig minnas ett liv som ett annat barn vilket förlorat sina fingrar genom en olyckshändelse. En sådan medfödd missbildning är mycket sällsynt, upplyser Ian Stevenson.

En burmesisk flicka var född utan höger underben – en sällsynt missbildning. Hon sa sig minnas ett liv som en flicka vilken blivit överkörd av tåget. Ögonvittnen sa att tåget hade avskilt det högra benet först, innan det körde över bålen.

Diskussion

Hur skall sådana här fall förklaras? Eftersom de flesta av dem har påträffats i miljöer där man tror på reinkarnation, kan det ligga nära till hands att tro att föräldrar och andra anhöriga har velat tolka födelsemärken och medfödda missbildningar, som drabbat barn, i överensstämmelse med reinkarnationstron. Och detta förekommer säkert också. Men är det hela förklaringen?

Stevenson skriver att föräldrarna inte har något behov av att hitta på och berätta enskildheter av ett tidigare liv för att förklara det som drabbat deras barn. Eftersom de tror på reinkarnation, vilket de flesta av dem gör, är de nästan alltid nöjda med att tillskriva ett märke eller en missbildning någon händelse i ett tidigare liv utan att söka efter en bestämd människas liv som stämmer på barnet. Dessutom har de personer, som barnen säger sig minnas att de varit, inte alltid levt ett gott liv. Många har varit fattiga eller på annat sätt levt ett liv, som inte varit eftersträvänsvärt. Få föräldrar skulle ha velat se dessa människor som deras barns tidigare inkarnation.

Och fastän i de flesta fallen de båda familjerna har känt varandra, eller rent av varit släkt, säger Stevenson att i åtminstone 13 fall av omkring 210 noggrant undersökta, hade de båda familjerna tidigare tydligen inte ens hört talas om varandra. Ändå visade det sig att barnens minnen stämde med en avliden person i den andra familjen. I ytterligare 12 fall hade barnets föräldrar hört att personen ifråga avlidit, men de hade ingen kännedom om de skador som lett till döden.

Dessa fall med födelsemärken och missbildningar är inte vetenskapliga bevis för reinkarnation. Men de kan utgöra ett indicium för att återfödelse förekommer.

SM

<http://www.sokaren.se/INDEX31.HTML>

Visdomsbladet

Sannolikheten för att livet skulle ha uppstått av en slump är lika stor som att ett stort konversationslexikon skulle uppstå genom en explosion i ett tryckeri.

Edwin Conklin, biolog

En djupare och fastare tro på Gud måste bli resultatet av en större insikt om verkligheten.

Albert Winchester, biolog

Må vi vara sådana att vi förbättrar livet i framtiden.

Zoroaster

Alla fromhetsplikter i detta livet har inte värdet av ett uns jämförda med kärleken.

Buddha

Håll era tält åtskilda – låt era hjärtan komma tillsammans.

Muhammed

Bakom varje form finns en gudomlig substans.

Ernest Holmes

Jag arbetar på min egen förbättring utan att kräva fullkomning.

Julia Cameron

Kärleken är en aktiv kraft. Den är själens kraft. Kärlek gör mer än åstadkommer fred där det råder konflikt. Den medför ett annat sätt att leva i världen. Den medför harmoni och aktivt intresse för andras välbefinnande. Den medför omtanke och varsamhet. Den skapar ljus. Den sköljer bort personlighetens bekymmer. I kärlekens ljus finns bara kärlek.

Gary Zukav

Allt i tillvaron är genomträngt och bundet samman av en gemensam ande ... det är samma ande som slumrar i stenen, drömmer i plantan, vaknar i djurriket och blir medveten om sig själv i människan.

F W J Schelling, filosof

När vi försöker upptäcka det bästa hos andra, bringar vi på något sätt i dagen det bästa hos oss själva.

William Arthur Ward

En människa kallas självisk inte för att hon arbetar för sitt eget bästa utan för att hon struntar i andra.

Richard Whately

Med kunskap och kärlek uppbygges världen.

Anatole France

Om alla människor hade en trädgård att odla, skulle världen äntligen få leva i fred.

Beverly Nichols

När en människa talar eller handlar med ond avsikt, följer henne lidandet som hjulet följer dragoxen framför vagnen.

Buddha

Genom mysterium och djupare mysterium går porten till allt livs hemlighet.

Lao-tzu

De som påstår att vi skall älska våra landsmän, men inte utlänningar, upplöser mänsklighetens brödraskap, varigenom godhet och rättvisa tillintetgörs.

Cicero

Detta vittnar jag om: att alla människor är bröder.

Muhammed

Ensam är du bara en vattendroppe, tillsammans med dina bröder är du ett vattenfall.

Brasiliansk indian

Med alla varelser och alla ting skall ni vara som fränder.

Sioux-indian

Varje personlighet är som ett musikstycke med egen tonart och rytm.

Inayat Khan

Det är inte hur många böcker man läser, utan hur man läser, som är av betydelse. Att läsa en bok är lika svårt som att lära sig spela ett instrument.

Artur Lundkvist

Jag känner mig lugn, ty min uppgift som författare kommer jag att fylla under alla omständigheter, ja rentav ännu mera framgångsrikt från graven.

Alexander Solsjenitzyn

Intelligent design

– dags för paradigmskifte

Av Stefan Svedberg

Darwin som apa, karikatyr av Darwins uppfattning att människan härstammar ur djurriket.

Charles Darwin ville ersätta den på hans tid väletablerade uppfattningen, att naturen var designad av Gud, med ett naturalistiskt synsätt. Han ville visa att det naturliga urvalet och den slumpvisa variationen var fullt tillräckliga, när det gällde att förklara biologisk komplexitet och mångfald. Därmed fanns det enligt Darwin inte längre något behov av Gud. Det naturliga urvalet hade ersatt den högre makt som tidigare hade uppfattats som alltings skapare.

Det naturliga urvalet har beskrivits som en blind, omedveten och automatisk process i naturen och sägs av sina anhängare till fullo kunna förklara naturfenomenens komplexitet.

Enligt utvecklingsläran utvecklas livet från det enkla till det mer komplicerade över långa tidsperioder, dvs nya organismer och organ bildas genom naturligt urval, som innebär att den mest lämpade överlever. Ett urval sker genom att många individer skiljer sig något från sina förfäder – det som vi idag kallar mutationer, dvs störningar i överföringen av arvsgener från en individ till dess avkomma – och de som inte är väl lämpade att överleva, sorteras bort i kampen för tillvaron och fortplantar inte släktet.

En hypotes utan bevis

Men några bevis för att styrka sin tes kunde inte Darwin lägga fram. Och tesen framstår än i dag mer som en hypotes än som en väl underbyggd och fullt utvecklad teori.

En fråga som vållar darwinisterna problem är bristen på fossilfynd som visar övergångsformer mellan olika arter. Darwin själv ansåg att bristen på fossil, som stödde teorin om en evolution med ständigt små förändringar hos arterna, var det största hotet mot hans teori – men han hoppades att de felande fossilen skulle uppträda i framtiden.

Darwin menade också att teorin skulle falla samman om det fanns ett enda organ som man kunde visa inte hade kommit till genom ett antal successiva modifieringar.

Sedermera har Darwins hypotes om små långsamma utvecklingssteg (*gradualism*) fått konkurrens av hypotesen snabb utveckling i språngvisa utvecklingssteg (*punktualism*) alltså stora mutationer.

Beträffande frågan om det finns design i universum framstår ateisten Richard Dawkin som den mest fanatiska förnekaren av varje

tecken på fenomenet ifråga. Komplex design i universum är och förblir, enligt hans sätt att se, ett enda stort och olöst mysterium. För honom saknar allt liv ett yttersta syfte eller ett djup i religiös mening. – Hans världsbild ger en känsla av meningslöshet och hopplöshet.

Enligt Michael Ruse, som är angelägen om att bringa jämvikt mellan kristen tro och vetenskap, är evolutionen bevisligen sann; och han menar att Gud aldrig behövt ingripa i evolutionen genom att mirakulöst skapa varje art för sig, ett faktum som han anser att kristna kan acceptera och faktiskt accepterar.

Osannolik sannolikhet

Det har nu gått drygt ett halvt sekel sedan Miller och Urey gjorde sitt berömda experiment, där de lyckades framställa några aminosyror. Att den metod de valde inte var speciellt framgångsrik framgår inte minst av att ingen annan lyckats med bedriften att framställa liv. Vägen till liv är mycket lång och har inte blivit kortare, sedan Miller och Urey utförde sitt experiment.

Sannolikheten för att slumpen bildar ett enskilt protein av aminosyror, vilka har specialiserade kemiska egenskaper, kan liknas vid chansen att hitta ett visst sandkorn på en strand som består av följande antal sandkorn: talet 10 följt av 129 nollor. Och sannolikheten för att liv skulle kunna skapas av en slump förutsätter, förutom de nödvändiga nukleinsyrorerna, att hundratusentals specialiserade aminosyror bildas, vilket i praktiken motsvarar en chans på 10 följt av 3999 nollor. Sannolikheten för att det sistnämnda skall inträffa är med andra ord försvinnade liten, ja näst intill obefintlig.

För att verkligen förstå vilka små sannolikheter vi här har att göra med, kan vi jämföra med det tal som brukar anges som en universell sannolikhetsgräns: talet 10 följt av 149 nollor. Det anses inte rimligt att behöva kalkylera med en händelse där sannolikheten understiger detta tal, eftersom man menar att den aldrig inträffar.

Självorganisation

I stället för naturligt urval förefaller det i naturen röra sig om *självorganisation*, som utgörs själva motorn i levande system. Klart är också att Darwins *gradualism* inte räcker till för att vare sig förklara makroevolutionära språng eller uppkomsten av komplexa organ. Det saknas uppenbarligen bevis för antagandet att det na-

”Livet på vår jord synes vara en produkt av intelligent aktivitet.”

turliga urvalet kan producera nya arter och nya organ eller ens mindre, permanenta förändringar. Hypotesen naturligt urval saknar helt enkelt stöd i erfarenheten. Det faktum att fossila övergångsformer saknas är en viktig förklaring till att tron på det naturliga urvalet minskar.

Otidsenlig filosofi

Darwins utvecklingslära kan idag beteckas som otidsenlig. När Darwin formulerade sin evolutionsteori, förlitade han sig i stort sett fortfarande på en verklighet som baserade sig på Newtons fysik. Sedan dess har mycket hänt inom exempelvis relativitetsteori, kvantfysik och partikelfysik som fått oss att i grunden revidera vår verklighetsuppfattning. Inte minst har den biokemiska forskningen under ett halvt sekel samlat tillräckligt med argument för att man skall kunna hävda uppfattningen att vår värld är designad, och detta på ett sådant sätt att man anser sig kunna försvara teorin om intelligent design. Att darwinister inte godtar dessa argument bottnar delvis i att den naturalistiska filosofin alltså fungerar som effektiva skyglappar. Darwin däremot hade förmodligen övergett sin teori, om han hade kunnat betrakta den utifrån dagens kunskap.

Komplexitet och organisation

På Darwins tid framstod inte livet som speciellt komplicerat. Organismer och organ betraktades i det stora hela som reducerade kemiska och fysiska enheter, vilka lyder under kemiska och fysiska lagar. Någon påtaglig skillnad mellan biologi, fysik och kemi fanns ej. Biologi var kanske litet mer komplicerat än fysik och kemi. Uppfinningar och upptäckter under 1900-talet skulle snabbt förändra denna bild. Liv i alla former skulle visa sig mycket mer komplicerat än man tidigare trott.

Utifrån dagens kunskap kan liv kortfattat beskrivas som ett system, vilket karakteriseras av komplexitet och organisation. Vad som främst skiljer liv från icke-liv är att liv har egenskaperna självständighet och självorganisation. Hemligheten med liv ligger i den dubbla funktionen i den genetiska koden, såväl livets byggstenar som dess instruktioner.

Det som gör att levande organismer kan urskiljas från sin omgivning är deras specifika komplexitet. Komplexitet kan beskrivas utifrån förhållandet att ett stort antal komponenter organiserar sig själva till ordnade mönster. Denna komplexitet eller symmetri finns bakom universums lagar och långt bortom det universum som vi kan iakttä. Det är bland annat utifrån iakttagelsen av komplexitet som den teori formulerats, vilken handlar om att *vår värld är designad*.

Vetenskap

Intelligent design är en vetenskap som studerar tecken på design i naturen, dvs vilka effekter av intelligens som kan iakttas. Dessa värderas sedan utifrån en sannolikhetsbedömning samt en uppskattning av graden av komplexitet och specificering. Den slutsats man kunnat dra av forskningsresultaten hittills vittnar om såväl design som planering. Livet på vår jord synes med andra ord vara en produkt av intelligent aktivitet.

Michael Behe har skrivit att för en person som inte känner sig tvingad att begränsa sitt sökande till ointelligenta orsaker, blir den uppriktiga slutsatsen att många biologiska system är designade. De är inte designade av naturens lagar, och inte av slump och nödvändighet, utan i stället är de *planerade*. Desig-

nern visste hur systemen skulle komma att se ut, när de var färdiga, och gjorde sedan så att de blev till. Livet på jorden är en följd av intelligent skapande (anser Behe.)

Darwinismens förespråkare menar av allt att döma att det är viktigare att försvara darwinismen än att pröva evolutions-teorins bärkraft. Man söker efter bevis som bekräftar teorin, medan man försöker bortförklara det som talar mot den. Envist klamrar man sig fast vid en världsbild, som idag måste anses föråldrad.

För att kunna ersätta en vetenskaplig världsbild med en annan – *intelligent design i stället för darwinism* – krävs detaljerat utarbetade modeller för att pröva påståenden att vissa mekanismer ger upphov till speciella biologiska egenskaper. Dessutom finns en rad angelägna frågor som måste besvaras. Målet beträffande intelligent design-vetenskapen är en genomarbetad teori som kan bli ett användbart redskap i det vetenskapliga utvecklingsarbetet på detta område. För att kunna värdera upptäckten av intelligent design finns idag två användbara kriterier: Behes *icke reducerbar komplexitet* och Dembskis *specificerad komplexitet*.

Darwins evolutionsteori saknar både empiriskt och experimentellt stöd. Idag ökar intresset för komplexitet och design i naturen. I takt med att upptäckter gjorts som motsäger Darwins teori, växer kravet på att det vetenskapliga paradigmet som varit förhärskande i snart halvtannat sekel, byts ut mot ett som bättre motsvarar den verklighetsbild och den faktamässiga dokumentation som idag finns samlad under beteckningen intelligent design.

Denna artikel är en förkortad version av en längre uppsats.

Källor bl a:

Behe, Michael J.: *Darwin's black box* (2006).

Davies, Paul: *Gud och den nya fysiken* (1988).

Davies, Paul: *The 5:th Miracle. The Search of the Origin and Meaning of Life* (1999).

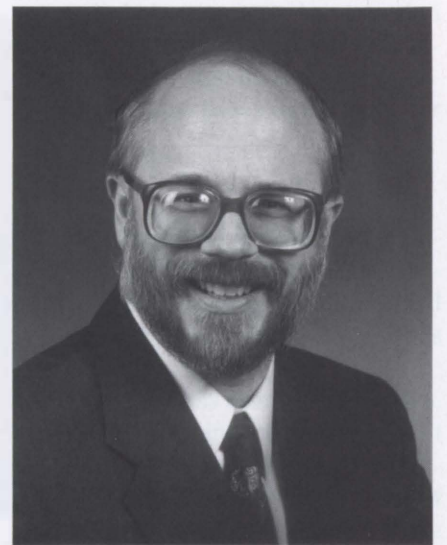
Dembski, William A.: *The Design Revolution. Answering the toughest Questions about Intelligent Design* (2004).

Johnson, Phillip E.: *Darwin on Trial* (1993).

Poppe, Kenneth: *Reclaiming Science from Darwinism. A clear Understanding of Creation, Evolution, and Intelligent Design* (2006).

Renard, Krister: *Vetenskap och tro – två vägar till en världsbild* (1991).

Anm. Stefan Svedberg är fil. lic. i pedagogik.

Michael Behe, intelligent dissident i den vetenskapliga världen.

Elisabeth Kübler-Ross

forskning i dödens närhet

Av Gunnar Martin Aronsson

"Vi rusar efter värderingar som, vid tidpunkten för döden, blir noll. Vid slutet av ditt liv är det ingen som frågar dig hur många betyg du har tagit, eller hur många lyxvillor som du byggt, eller hur många Rolls Royce som du kunde ha råd med. Det är det som döende patienter lär dig."

Den som säger detta är Elisabeth Kübler-Ross, ansedd som en av världens främsta forskare när det gäller dels den psykologiska dimensionen av människors dödsprocess, dels den andliga dimensionen av samma fenomen, varmed avses nära-döden-upplevelser (NDU:er). Hon var den första som kartlade barns nära-döden-upplevelser, och hon kom att samla in mer än 20.000 fall av NDU:er från både barn och vuxna fram till sitt eget frånfälle 24 augusti 2004.

DÖDEN SOM TABU

Att forskningen kring både den psykologiska och den andliga aspekten av döendet har varit minimal fram till Kübler-Ross' pionjärinsats har många orsaker, men framförallt har det funnits och finns tabuföreställningar, i synnerhet i den västerländska kulturen, vad gäller samtal om döden i allmänhet och med dödsjuka i synnerhet.

Vad gäller NDU:er och ut-ur-kroppen-upplevelser (UKU:er) har rädslan uppenbarligen varit stor för att berätta om vad man varit med om. Många vuxna har omtalat att de fruktat att bli stämplade som mentalsjuka om de för andra yppat något om sina upplevelser. Dessutom har det funnits, från vuxet håll, en inbyggd skepsis mot barns berättelser att de träffar "änglar" och

döda släktingar. Många äldre har avfärdat sådant som barns fantasier.

Men nu har dörrarna äntligen öppnats på glänt, något som vi delvis kan tacka den schweizisk-amerikanska psykiatern och forskaren Elisabeth Kübler-Ross för.

TRILLING

Elisabeth föddes den 8 juli 1926 som trilling – ett speciellt öde, som kom att prägla henne starkt: "För mig var det en mardröm. Jag hade ingen egen identitet, ingenting som skilde mig från mina systrar. Vi såg likadana ut. Vi fick samma presenter. Lärarna gav oss samma betyg. När vi var på promenad i parken, frågade de förbipasserande vem som var vem av oss. Ibland medgav mor att inte ens hon visste det."

Vem var hon? Hon måste på något vis prägla sin egen identitet, gå sin egen väg, bli tydlig inför sig själv, inför sina syskon och inför pappa och mamma. Hon kände tidigt att hon måste arbeta tio gånger så hårt som alla andra för att visa att hon var "värd att få leva", som hon uttrycker det. Andra sidan av detta mynt var att hon genom detta beslut fick "det kurage, den beslutsamhet och uthållighet som behövdes för allt det arbete som låg framför mig".

"ÄNGLAR VÄNTAR PÅ MIG"

I fyraårsåldern hade hon sitt första möte med döden – i barnsjukhuset i Zürich. Hon hade fått lungsäcksinflammation med hög feber och placerats i ett rum i någon form av kuvös.

Elisabeth själv beskriver i sin självbiografi *Livets hjul* något som hon skulle minnas hela sitt liv. Hon såg "människor i vita laboratorierockar komma och gå utan att säga ett enda ord till mig eller le vänligt mot mig". Alltid skulle hon minnas detta, när hon själv mötte sina patienter, och välja att bemöta dem personligt, ärligt och hjärtligt.

I sängen intill fanns en annan flicka, som gled ut och in i medvetslöshet. De kom att känna en trygghet tillsammans. En kväll berättar flickan för Elisabeth, att hon snart skulle ge sig av: "Det finns änglar som väntar på mig." Hennes familj fanns på "andra sidan", och hon försäkrade Elisabeth att det inte fanns någon anledning till oro. "Jag var inte rädd för den resa som min vän gav sig ut på", skriver forskaren. "Och det var inte hon heller. Den var lika naturlig som att solen går ner varenda kväll och att månen intar dess plats."

Nästa morgon var sängen tom. "Varken läkarna eller sköterskorna sa ett enda ord till mig om hennes avfärd, men jag log för mig själv och visste att hon hade anförtrött sig till mig innan hon for sin väg. Kanske visste jag mer än vad de gjorde. Och jag har naturligtvis aldrig glömt bort min lilla vän som såg ut att dö ensam, men – det är jag övertygad om – övervakades av varelser på ett annan plan. Jag visste att hon hade gett sig iväg till ett bättre ställe."

FRUKTAN OCH SKULD

I skolan var hennes bästa ämnen matematik och teoretiska ämnen. Religionsundervisningen däremot gillade hon alls inte, eftersom byns kombinerade pastor och lärare betonade fruktan och skuld. Elisabeth kunde inte alls identifiera sig med prästen och hans föreställning om Gud. De vackra predikningarna i kyrkan överensstämde inte heller med prästens praktiska leverne, eftersom han slog sin egna fem barn, Elisabeths skolkamrater. "Olydiga" elever fick dessutom slag av en trälinjal. När Elisabeths syster Eva skall recitera en psalm utantill, misstänker läraren felaktigt att flickan intill viskar svaret, varvid han griper tag

om deras flätor och slår samman deras huvuden.

"Det var droppen, och jag exploderade", skriver Elisabeth. "Jag kastade den svarta psalmboken jag höll i handen rakt i ansiktet på honom. Jag träffade honom rätt i planeten." Hon rusade ut ur skolan och svor att aldrig mer återvända till religionsundervisningen, något som hon också lyckades ordna, både för sig själv och för sin syster Eva.

NATURENS KYRKA

Hon väljer att istället vila sig under ett träd i utkanten av en vingård. Här finner hon sin egen kyrka: "Träden. Fåglarna. Solskenet. Jag kände inte minsta tvekan inför den helighet och vördnad som Moder natur uppväckte. Här fanns verkligen tecken på Guds närvaro."

Något senare går hon upp på toppen av en mosstäckt klippa, "där jag kunde bli ett med naturen och där inte en enda levande i universum skulle kunna hitta mig." Här sträcker hon upp händerna mot himlen och mässar sin egen bön och tackar Gud för livet. "Jag kände att jag var närmare den Allsmäktige än vad jag någonsin skulle kunna komma under pastor R:s ledning."

KRIGET

I september 1939 påbörjar nazi-Tyskland inmarschen i Polen. Familjen Kübler samlas kring radion för att ta del av de dramatiska händelserna. Hennes far och bror bevitnar hur judiska flyktingar på väg till säkerheten i det neutrala Schweiz skjuts ned med maskingevär vid floden Rhen. Elisabeth gråter, när hon hör rapporter om hur kvinnor och barn dör i Warszawa. Hon lovar Gud att så snart hon blivit gammal nog skulle hon resa till Polen för att hjälpa folket där.

1942, när skolgången var över, fick Elisabeth direktiv av sin far att bli sekreterare och bokhållare i hans företag. Men något sådant arbete fanns inte alls i den unga flickans planer. Hon ville bli läkare! "Vad kunde vara bättre än att hela de sjuka, ge hopp till dem som saknade hopp och lindring till dem som hade ont?"

Hon lyckades ordna en plats som elev på ett biokemiskt forskningsinstitut, därpå vid hudkliniken på kommunsjukhuset i Zürich.

FLYKTINGBARNEN

Efter att de allierade trupperna hade landstigit i Normandie 1942, kommer flyktingarna i vågor, och de schweiziska sjukhusen fylls av nödlidande människor. Elisabeth och en kollega avluser och tvättar flyktingbarn i avdelningens stora badhus och ordnar mat åt dem. Därefter skickades barnen vidare till Röda Korset.

Hon är så till brädden uppfylld av sitt humanitära arbete, att hon glömmar bort sin laboratoriesyssla. Istället för avsked, som hon räknat med, får hon stöd av sin avdelningschef Abraham Weitz. "Det är din bestämmelse", säger han. "du måste ta hand om flyktingbarn." "Och om du gör klar din tjänstgöring som elev", säger Weitz, "måste du lova mig att åka till Polen och hjälpa mig där med sådant här arbete."

Den administrative chefen på sjukhuset avslöjar dock att Elisabeth och hennes kamrat gett hundratals mål mat till flyktingbarnen utan tillstånd och hävdar att de två nu måste återbetala hela kostnaden eller skaffa fram motsvarande mängd mat i form av ransoneringskuponger. Men dr Weitz, som anar vad som skett, säger till Elisabeth att inte oroa sig. Nästa dag träffar han ledarna för Zürichs judiska församling och ordnar fram det nödvändiga antalet ransoneringskuponger.

EFTER KRIGET: FRIVILLIGARBETAREN

I likhet med många andra unga vill Elisabeth efter krigsslutet resa ut i Europa och hjälpa till med återuppbyggnaden. Många olika frivilligorganisationer är verksamma för detta ändamål. Genom sitt medlemskap i IVSP, International Voluntary Service for Peace, lyckas hon snart förverkliga den utfästelse hon gjort i samband med krigsutbrottet: att hjälpa polackerna.

Men först gäller det ett uppdrag i Frankrike att bygga upp en landsortsby som förstörts av tyskarna. Efter en tids avsky mot den grupp tyska soldater som satt internerade i byn, började hennes medkänsla växa. Soldaterna var ”besegrade, demoraliserade, hungriga, rädda att sprängas i luften på sina egna minfält (fångarna användes som mänskliga minsvepare av fransmännen) och mitt hjärta öppnade sig för dem”.

Hon smugglar in tvålv, pennor och papper genom järnluckorna som satt för källarfönstren, så att fångarna kan tvätta sig och skriva hem (sannolikt först och främst för att berätta att de levde.) Åratal senare fick hon tackbrev från anhöriga till soldaterna.

FJÄRILAR?

När hon besöker koncentrationslägret Majdanek, där över 300 000 människor dödade av nazisterna, har hon en märklig upplevelse: mitt i stanken från gaskamrarna, mitt i allt det obegripliga – hur människor kunde begå sådana grymheter – frågar hon sig vad de internerade och dödsdömda gjorde för att finna mod och hopp. I en barack fann hon att man ristat sina namn och gjort en mängd teckningar. Hon undersökte dessa närmare och fann då ett motiv som ständigt återkom: fjärilar. ”De måste ha en speciell betydelse. Vilken då? Under de kommande tjugofem åren ställde jag den frågan till mig själv och avskydde mig själv för att jag inte hittade något svar på den.”

LÄKARKANDIDATEN

Hösten 1951 avlägger Elisabeth studentexamen och lyckas komma in på läkarlinjen. Hon försonas nu med sin far, som tidigare halsstarrigt motarbetat alla hennes planer på att bli läkare och mer eller mindre förbjudit henne att komma tillbaka till familjens hus. Snart nog blir Elisabeth den enda läkare fadern litat på.

I samband med läkarstudierna träffar hon sin blivade make Manny, Emanuel Ross, en amerikansk medstudent bördig från New York. De beslutar sig för en gemensam framtid i USA, men Elisabeths visumansökan avslås, eftersom myndigheterna antog att den som rest omkring i Polen på det sätt som hon gjort måste vara kommunist.

När Elisabeths syster Evas make Seppli, endast 28 år gammal, konstateras ha obotlig magcancer, känner Elisabeth, att man inte kan ha tro på ”en lycklig framtid”. Livet handlar om *nuet*. 1957 får Elisabeth sin efterlängttade läkarexamen. 1958 gifter hon sig med Manny. Elisabeth tar en tillfällig läkartjänst och får fullt upp att göra. När Seppli ringer henne och viskande ber henne komma hem, eftersom hans sjukdom förvärrats, säger Elisabeth att det är omöjligt. Strax därpå får hon beskedet att Seppli gått bort, utan att något verkligt avsked kunnat förverkligas. Det blev en lärdom för Elisabeth som skulle etsa sig fast hennes minne för alltid: Ignorera *aldrig* en döende patients önsknigar.

I MENTALSJUKHUSETS ORMGROP

Manny och Elisabeth är nu gifta, och därför kan de amerikanska myndigheterna inte stoppa hennes visumansökan. Makarna börjar arbeta på olika sjukhus. 1959 påbörjar Elisabeth en tjänst på

mentalsjukhuset Manhattan State Hospital, på en avdelning för ”hopplösa fall”.

Elisabeth förfasas över behandlingen av patienterna: Man slog dem med käppar, bestraffade dem med elchockbehandling och sänkte ned dem i sjudande hett vatten, där de ibland lämnades utan tillsyn ett helt dygn. Många av patienterna användes också som försökskaniner i experiment med LSD och meskalin. Elisabeths officiella uppgift var att registrera vilka effekter de psykedeliska drogerna hade på de intagna.

Hon svär att sätta stopp för experimenten och vänder sig emot den tunga medicineringen. ”Istället för droger behöver de omsorg och lite bekvämlighet”, menar hon, och inför rutiner för att låta patienterna ta ett större ansvar för sig själva i ett slags konsekvenspedagogik: ”Om de ville ha coca-cola och cigarreter, måste de tjäna pengar för att komma i åtnjutande av dessa privilegier. De måste stiga upp i tid, klä sig och kamma håret själva, och stå i kö i tid.” Efter en vecka står alla i kö.

Elisabeth frågar sig: ”Vad visste jag om psykiatri? Ingenting. Men jag visste en del om livet och öppnade mig för deras elände, ensamhet och fruktan. Om de talade med mig, svarade jag. Om de berättade om sina känslor, lyssnade jag och gav dem svar. Detta märkte de naturligtvis, och plötsligt var de inte lika ensamma och rädda längre.”

Efter hand blir resultaten övertygande även för sjukhusledning, som tidigare visat sig minst sagt skeptisk: vissa patienter kan ta tunnelbanan och åka till ett shoppingcenter. En katatonisk schizofren flicka, Rachel, börjar plötsligt, efter ett års arbete, tala. Några får dagtidsjobb. Målet blev att skriva ut så många patienter som möjligt. Familjer i grannskapet erbjöds ”adopta” en patient. 94% av de schizofrena patienterna på avdelningen kunde till sist klara att självständigt liv utanför sjukhuset.

FÖRELÄSAREN

1962 får både Manny och Elisabeth tjänst vid universitets-sjukhuset i Denver, Colorado. Med sig har de såväl sonen Kenneth som Elisabeths moder, som nu blivit änka och funnit bästa lösningen vara att följa med sin dotter och svärson till USA.

På sjukhuset i Denver vill hon föra in den mer aktiva, ”intuitiva psykiatri” (Elisabeths eget begrepp) som hon praktiserat på mentalsjukhuset i New York, men ingen av läkarna är intresserad av hennes idéer. Hon blir assistent till den okonventionelle och färgstarke professor Sydney Margolin, och fascinerar av hans talarkonster. Formen är en timme teori, och en timme som empiriskt understöder vad han talat om vid föregående pass.

När Margolin oförutsägbart deklarerar, att han skall resa till Europa om två veckor, ber han Elisabeth att ta över föreläsningarna för medicinstudenterna. Hon får friheten att själv välja ämne. Full av bävan undrar hon hur det skall gå till; hon har ingen erfarenhet av att tala offentligt. Hon plöjer igenom böcker på biblioteket på jakt efter något att tala om under två timmar. Vad skulle kunna intressera de blivande läkarna? Så plötsligt kommer hon på ämnet: döden.

”Varenda patient och varenda läkare tänkte på den. De flesta var rädda för den. Förr eller senare var alla tvungna att möta den.” Det där var någonting som läkare och patienter hade gemensamt och det var förmodligen det största mysteriet inom medicinen. Och dessutom det största tabut. Hon vill föra ut vad hon lärt av de döende, och kommer i samtal med en 16-årig patient på sjukhuset, Linda, sjuk i leukemi, och frågar om hon vill medverka efter Elisabeths föreläsning och själv berätta om vad

en döende behöver från vårdpersonalen.

Början av föreläsningen blir, som Elisabeth anat, svajig. Studenterna verkar i det närmaste likgiltiga. De tuggar tuggummi och talar högt med varandra istället för att lyssna. Men mot slutet av timmen har de blivit mer uppmärksamma. Efter pausen återvände studenterna för den mer praktiskt inriktade delen av föreläsningen. Linda rullades in. En markant tystnad uppstår medan hon talar. När det är frågestånd efteråt, är dock det enda som studenterna kommer sig för att fråga om, hennes levervården och hur hon reagerat på cellgifterna. Då får Linda ett vredesutbrott och ställer sedan de frågor som varit de rätta och ger själv svar på dem. Hur känns det att vara 16 år och bara ha några få veckor kvar att leva? Hur känns det att inte kunna drömma om den stora studentbilen? Vad är det som hjälper en sådan patient igenom en hel dag? Varför är det ingen som talar om sanningen för en?

Studenterna sitter i en ”håpen, känsloladdad, nästan vördnadsfull tystnad”. Ingen reser sig för att gå när Linda rullats ut igen. ”De flesta av dem hade för första gången ställts inför känslor och rädslor som kretsade kring deras egen förestående död”, sammanfattar Elisabeth. ”Linda hade lärt dem, på samma sätt som hon hade lärt mig, vad det var som var viktigt och värdefullt vid slutet av livet och vad det var som slösade bort för mycket av vår tid och energi.”

Så kom det sig att Elisabeth gradvis började föreläsa om döendets psykologi och dess känslomässiga dimension.

LÄKARNAS ROLL

Hon börjar samla forskningsresultat och kommer fram till bestämda slutsatser: Läkarens roll är att vara ärlig och ändå ge hopp till patienten; det är en balansgång, men en nödvändig sådan. Läkaren skall alltså aldrig ljuga inför patienten om dennes tillstånd, även om det är i goda avsikter. Men inte heller avge några predestinerande ”dödsdomar”: människor måste kunna ha kvar hoppet, det är en mänsklig rättighet.

Framförallt handlar det om att optimera livskvaliteten för varje patient, så att känslan av meningsfullhet finns med så långt det är möjligt. Det viktiga är att initiativ till att tala om döden och döendet kommer från patienten själv, inte från läkaren eller någon annan i sjukhuspersonalen.

DE FEM STADIERNA

Kübler-Ross är känd för att ha myntat begreppet de fem stadierna i döendet. De är Förnekelse, Vrede, Köpslående, Depression samt Acceptans. Senare har hon sagt, att det inte är nödvändigt att gå igenom alla fem stadierna kronologiskt men att dessa är de stadier hon funnit hos de flesta av de vuxna döende patienter som hon varit i kontakt med i egenskap av psykiatriker, samt vad hon själv känt. De fem stadierna är också vanliga hos de sörjande efterlevande, samt faktiskt också när det gäller andra betydande förändringar, exempelvis pensionering, skilsmässa, flyttning.

KONFESSION OCH DÖENDE

Tron och den medicinska kunskapen bör samarbeta, skriver hon. ”Den ena får inte utesluta den andra.” Att mena, att ”tron allena” kan hjälpa en dödssjuk människa är skadligt, men patienter som trott på reinkarnation eller människor från österländska religioner har dock ofta visat sig acceptera döden med frid och mod. ”Problemkanor är rädsla för straff efter döden samt ånger och skuldkänslor för försummade möjligheter.”

Vi skall visa vårt sanna jag, oavsett om vi är läkare, sjuksköterskor, annan vårdpersonal eller vilka som helst. ”När vårt sanna jag är som allra bäst, då är vi helt ärliga om våra mörka

sidor och våra brister. Det känns tryggt när vi vet vem en person är. Det är lika viktigt att finna sanningen om oss själva, sanningen om vilka vi är.”

CHOCKERANDE?

För en person som är rädd för döden kan kanske Elisabeth Kübler-Ross’ mycket direkta sätt att framföra sina åsikter till att börja med vara närmast chockerande. Har hon då ingen respekt för de döende? Är hon inte påflugen? Man kan nog hävda att det är precis tvärt om. Som Elisabeth skriver, är döden ett tabuämne, ett av de sista tabuområdena i vårt västerländska samhälle. Få vill tala om denna fullständigt naturliga aspekt av livet.

Vi kan läsa om människor som dör i olyckor, kriminellas gärningar och krig – vi kan se det skildrat på film, i TV och böcker, men tycks ha en slags biologiskt anknuten skyddsmekanism, som säger: ”Ja, men det gäller i alla fall inte mig.”

Eller: ”Den tiden, den sorgen.”

Ändå gäller denna sorti från scenen oss alla. Så varför inte redan nu komma till ökad klarhet om döden?

”Själv döden är en underbar och positiv upplevelse”, skriver Elisabeth, ”det är istället *döendets process* som kan vara svår, när den är utdragen och förenad med smärtor och begränsningar.”

RÄDSLOR FÖR DÖDEN

Eftersom vi inte vet hur döden ”är”, finns inga fysiska fakta att förhålla sig till; vad som finns är enbart subjektiva åsikter och upplevelser inför döden. Här finns rädsla, ångest, skuld och sorg men även nära-döden-upplevelser och ut-ur-kroppen-upplevelser, som talar om en stor frid och glädje, som väntar oss.

Medan den materialistiskt inriktade läkarvetenskapen betonar att när biologiska system som hjärta och hjärna slutar att fungera, då slocknar också medvetandet, så signalerar istället de människor som haft ut-ur-kroppen-upplevelser, nära-döden-upplevelser och/eller extrasensoriska, andliga upplevelser kring döden, att vad som sker är en övergång från ett medvetandetillstånd (i den fysiska kroppen) till ett annat (utanför den fysiska kroppen men ”i” en andlig eller parafysisk kropp).

Att vara rädd för döden är detsamma som att vara rädd för ”förintelse”, som inträder när vi instinktivt identifierar oss med den fysiska, biologiska kroppen. Men den centrala frågan är ju: är jag detsamma som min fysiska kropp? Om vi istället skulle kunna omtolka döden som en övergång från ett sätt att uppleva och kommunicera till ett annat, vad skulle ske då?

20 000 NÄRA-DÖDEN-UPPLEVELSER

Under första halvan av 1970-talet intervjuade Elisabeth och en kollega omkring 20 000 människor som upplevt NDU, ”från två till nittionio år gamla och från vitt skilda kulturer; vi talade med till exempel eskimåer, indianer, protestanter och muslimer. I samtliga fall var upplevelserna så lika varandra att deras berättelser måste vara sanna”.

Hon skriver i självbiografin att *alla* hon intervjuat hade mött sina skyddsänglar eller, som barn ofta kallade dem, sina lekkamrater. ”De beskriver sina änglar som guider som tröstar dem med kärlek och som fäster deras uppmärksamhet på närvaron av döda föräldrar, far- och morföräldrar, andra släktingar och vänner. Man minns det som en stund av glädjefylld återförening, samtal och kramar.”

BARN OM DÖDEN

Hon intervjuade under tio år tusentals svårt sjuka barn och deras föräldrar och syskon. När hon talade med barnen om deras tan-

kar om döden, visade det sig ofta att de var betydligt mer medvetna än de vuxna om att döden närmade sig och hur lång tid de hade kvar här. Barnens sorg gällde då inte så mycket dem själva – eftersom de ofta träffat ”änglar” och avlidna familjemedlemmar under sömnen som givit dem trygghetskänsla – utan föräldrarna som kanske skulle få det svårt när deras barn lämnat detta livet. Men de flesta barn kunde lugnt somna in, enligt Elisabeth.

I en annan bok, *Om barn och döden*, berättar hon: ”...allt mitt arbete med döende barn härrör från minnet av fasorna i nazi-Tysklands koncentrationsläger, där 96 000 barn gasades ihjäl.” Här ger hon också sin tolkning av ”fjärilsbilderna” som hon såg i lägret Majdanek: Barnen som gjorde fjärilar på väggarna visste på något vis att ”de fria och oskadade skulle komma till ett land där det inte finns någon mer smärta, till ett land av frid och villkorslös kärlek, till ett land där det inte finns någon tid, och där de kan nå dig med hastigheten hos sin tanke”. Hon betonar bokens syfte: Att hjälpa andra att leva ett helare liv och att bättre kunna uppskatta det, ”medan vi är här tillsammans”. Livet handlar alltså om att vara *här* och *nu* och *tillsammans*. ”

EFTER-LIVETS FYRA FASER

Hon kategoriserade fram fyra distinkta stadier av döden (efterlivet).

I *den första fasen* svävar man ur sin kropp, ”på samma sätt som fjärilen lämnar puppan” och märker att man har en eterisk kropp. Man är helt medveten om vad som händer runt omkring en, vare sig man dör i en bilolycka eller i en sjukhussäng. Här upplever man sig själv som fysiskt helt återställd, vilket innebär, att en blind exempelvis kan se igen.

I *fas två* blir man lugn då man upptäcker att ingen dör ensam. Man kan nu förflytta sig med tankens hastighet. Har man dött hastigt, är det en period av omorientering, så att man förstår, att man inte längre har en fysisk kropp. Här träffar man också sina skyddsänglar.

I *fas tre* kommer man in i ett slags tunnel, något som markerar en övergång till något annat. I slutet av passagen ser man ett starkt ljus, som utstrålar villkorslös kärlek. Känslan kommer av att ”äntligen vara på väg hem”.

I *fas fyra* befinner man sig i den Högsta Källans närvaro. De som kommer hit behöver inte längre sin eteriska kropp, utan blir till andlig energi, den form som mänskliga varelser antar mellan livet och efter att de uppfyllt sin bestämmelse. Man upplever här enhet, att tillvaron är fullkomlig. Det finns också en upplevelse av att se och märka hur alla ens handlingar och tankar har påverkat andra. I den här fasen väcks frågan inom en: ”Hur mycket har du varit andra till hjälp?” Man får reda på om man fått de lärdomar som det var meningen att man skulle skaffa sig, ”där den yttersta lärdomen är villkorslös kärlek”.

EN KOSMISK UPPLEVELSE

Elisabeth besöker Robert Monroes center i Virginia, där Monroe skapat tekniker för att människor skall kunna uppleva spontana ut-ur-kroppen-upplevelser (UKU:er).

Efter en exceptionell UKU blir natten än mer dramatisk: hon går igenom en intensiv inre kris, ”själens mörka natt”, där hon mardrömslikt återupplever scener med döende patienter, men till sist också förnimmer sin egen kropp förvandlad till ren energi: ”Min synförmåga som sträckte sig miltals bort fick mig att se allting, från grässtrån till trädörrar, i deras naturliga molekylära struktur, i deras vibrationer. Jag la med stor förundran och respekt märke till att allting hade liv, gudomlighet.”

AIDS

Elisabeth Kübler-Ross var en av de första som aktivt kämpade för AIDS-patienters rättigheter, bland annat lyckades hon hjälpa AIDS-drabbade fängelseinterner genom att hennes larm uppmärksammades av det amerikanska Justitiedepartementet. Förbättrade medicinska och vårdmässiga insatser för fångarna blev följden. Mer om detta går att läsa i boken *AIDS – den yttersta utmaningen* (1985).

Hon önskade också adoptera tjugo AIDS-barn till Healing Waters Farm, men motarbetades av sina grannar, ”som i sin rädsla och okunnighet började betrakta mig som Antikrist, som försökte föra in denna dödliga sjukdom i deras hem”. Hon fick anonyma hotbrev. Vid ett offentligt möte i centralorten Montereys metodistkyrka 1985 hade folk gått man ur huse för att motarbeta henne.

En märklig scen utspelar sig. Chefen för Stauntons hälsovårdsmyndigheter håller en faktaföreläsning om hur smitta sprids och inte sprids. Han buas ut. En kvinna med för tidigt födda tvillingar som drabbades av AIDS genom blodtransfusion talar. Hon buas ut. En doktor som förlorat sin enda son på grund av AIDS talar till stöd för Elisabeths planer. Även han buas ut. Till sist får Elisabeth poliseskort från kyrkan för att hon inte skulle komma till skada. Ku Kux Klan bränner ett kors på hennes gräsmatta. Någon skjuter kulor genom hennes rutor. Man punkterar bildäcken, gång på gång, vilket försvårar vardagen.

Efter ett år finner hon det för gott att ge upp adoptions-idén vad gäller Healing Waters. Men att ge upp fullständigt ligger inte för Elisabeth. Strax därpå får hon en ny idé: om inte hon själv kan ta hand om barnen, kan *andra* göra det!

Hon kontaktar de 25 000 personer som prenumererar på hennes nyhetsbrev. Med tiden hittar hon 350 människor över hela USA, som vill adoptera AIDS-infekterade barn. Hjälp kommer nu också från de mest oväntade håll, i form av fri juridisk rådgivning och ekonomiska donationer.

ELDSVÅDAN

Natten den 6 oktober 1994 sätter någon eld på Elisabeths gård Healing Waters. Väl medveten om de fem stadierna av att uppleva förlust (död) förblir hon någonstans lugn inombords. Hon är tacksam att hon själv är oskadd, liksom hennes barn Kenneth och Barbara.

Ägodelar och minnesobjekt från familjen, och hundratusentals sidor dokumentation och forskning kring NDU – allt blir till aska. Men hon samlar sig snart nog:

”Detta är en möjlighet att mogna, påminde jag mig själv.”

Myndigheterna väcker inte åtal, eftersom tillräckliga bevis saknas. Elisabeth ger bort marken – 250 tunnland – och vad som är kvar av byggnaderna till en grupp som arbetade med problemungdom, och flyttar till Scotsdale i Arizona, där sonen Kenneth bor, liksom exmaken Manny.

MANNYS SISTA HÄLSNING

Manny, som tidigare haft problem med hjärtat, drabbas nu också av njursvikt. Han har kommit överens med Elisabeth att han skall ge henne en signal efter sitt fränfalle, ”någonting som gör att jag kan förstå att det bara kan komma från dig”. Han dör under sin eftermiddagsslummer.

Vid begravningen ligger av okänd orsak flera dussin rosor strödda i snön runt graven. Elisabeth plockar upp dem och ger dem till Mannys vänner. Den sista ger hon till dottern Barbara. Elisabeth minns då ett samtal de haft när Barbara var tio år. Manny hade sagt: ”OK, om det som din mor säger är sant (att

livet fortsätter efter den fysiska döden) då ska det bli så att vid det första snöfallet efter min död kommer röda rosor att blomma i snön.”

Elisabeth börjar skratta. Hon ser upp mot himlen, mot Manny: ”Tack för att du bekräftade det.”

SJÄLVBIOGRAFIN

Elisabeth fick under de sista åren av sitt fysiska liv ett flertal slaganfall, och en hjärnblödning i maj 1995 gjorde henne förlamad i kroppens vänstersida. Hon trodde att det var dags att säga adjö. Därför skrev hon sin självbiografi *Livets hjul. En Självbiografi i dödens närhet*, varur de flesta citaten i artikeln härrör. Men det visade sig att hon faktiskt var av segare virke.

”Ibland trodde jag att döden bara var några veckor borta”, skriver hon. ”Många gånger kände jag mig besviken över att döden inte kom, eftersom jag var redo för den. Men jag har inte dött, jag har fortfarande mycket att lära av livet, mina sista lärdomar.”

Därför summerar hon i sin sista bok *Leva i livet* fjorton lärdomar, bland annat att lära sig att vara äkta, att lära sig relationer, lärdomar av förluster och skuldkänslornas lärdomar. När hon slutligen kommer till ”Lyckans lärdomar”, konstaterar hon att det framför allt handlar om att leva fullt ut, så att vi därigenom kan känna mot slutet: *JA, jag har levat!*

Hon förnimmar att hon själv fått lära sig en sista läxa som gällde tålmod och underkastelse av omständigheterna, eftersom hon ju är trotsig in i det sista. Men också att den Högste av de

Högsta har en plan. ”Jag vet att Han har en tid som kommer att vara den rätta för mig att lämna min kropp, på samma sätt som en fjäril lämnar sin puppa.”

Sin mångåriga forskarinsats gällande nära-döden-upplevelser leder Elisabeth Kübler-Ross till följande konklusion:

”Alla människor kommer från samma källa och återvänder till samma källa. Vi måste alla lära oss att älska och bli älskade villkorslöst. Alla svårigheter som drabbar dig i livet, alla vedermödor och mardrömmar, allt det som du betraktar som bestraffningar från Gud är i verkligheten gåvor. De är möjligheter att mogna, vilket är den enda meningen med livet.”

Källor:

Samtal inför döden. E. Kübler-Ross. Bonniers 1987. Övers. Gull Brunius. *On Death and Dying* 1969.

Inför döden – frågor och svar. E. Kübler-Ross. Bonniers 1975. Övers. Margareta Edgardh. *Questions and Answers – on*

Death and Dying 1974.

Döden. E. Kübler-Ross. Bonniers 1978. *Death. The Final Stage of Growth*. Prentice Hall, Inc. New Jersey 1975.

AIDS – Den yttersta utmaningen. E. Kübler-Ross 1985.

Om barn och döden. Natur och Kultur 1987. *On children and death* 1983.

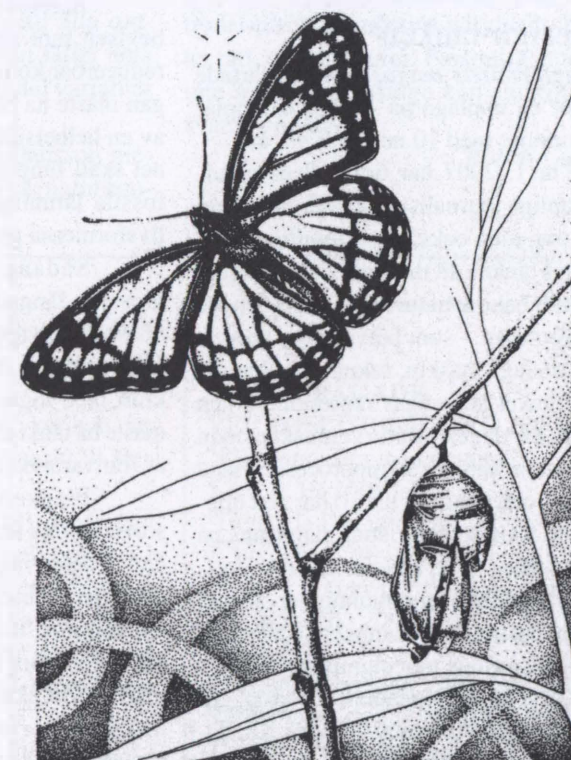
Livets hjul. E. Kübler-Ross. Natur och Kultur 1998. Övers. Gö-Grip. *The Wheel of Life. A Memoir of living and dying*. 1997.

Leva i livet. E. Kübler-Ross och David Kessler. Svenska förlaget 2001. Övers. Lars G. Larsson. *Life Lessons* 2000.

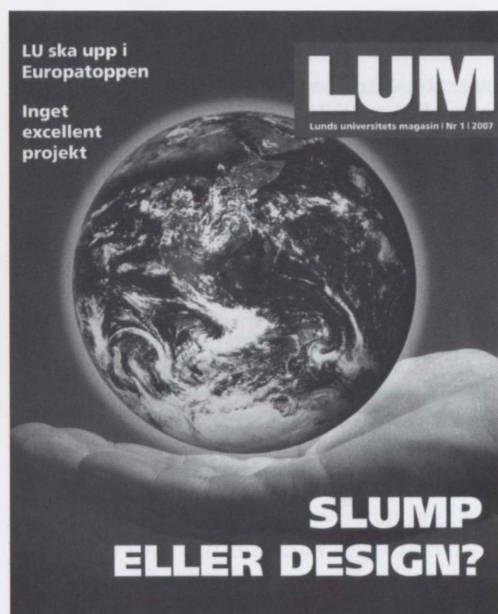
Hemsidan <http://www.elisabethkublerross.com/index.html>

ECKANKAR i Sverige <www.eckankar.se>

Eckankar har urgamla rötter. Ordet ECK är synonymt med Helig Ande. ECKs andliga övningar transformerar perspektivet och du upptäcker dig själv som Själ, en Gudsgnista som samlar erfarenheter för att bli en medarbetare med Gud och just nu har en kropp. En av våra andliga övningar är att sjunga HU (uttalas hjo) som en kärlekssång till Gud (HU är ett urgammalt namn på Gud). Andliga drömmar, tidigare liv och Själsfärder kommer in på ett naturligt sätt. En kort introduktionsbok på svenska kan laddas ner gratis från hemsidan eller köpas för 30 kr plus porto från ECKANKAR Center, Box 287, 55114 Jönköping. ECK-andakt i Stockholm 26/5 och 25/8 på Ringvägen 74 nb, 13.00–14.00. ECK-andakt i Borås 5/5 och 1/9. Workshop i Borås 9/5 och i Karlstad 26/5. Retreat på Åland 29/6 – 1/7. Se hemsidan. Både sökare och finnare är välkomna!

Lund ställer upp för slumpen

Lunds universitet och design-tanken

Lunds universitets magasin, som startade 1968, har en upplaga på 14 000 exemplar och utkommer med 10 nummer per år.

I nr 1, 2007 har tidskriftens naturvetenskaplige journalist Göran Frankel fem artiklar om, men också mot, *intelligent design*, alltså tanken att det finns en intelligent skaparkraft bakom naturens former, och för slumphypotesen – som betyder att universum är ett slags maskin, saknar intelligens.

Frankel kan sägas representera den majoritet av dagens naturvetenskapsmän som tror att mekaniska slumpprocesser (med mutationer och naturligt urval) har gett upphov till de former av liv som idag finns på vår planet. Han visar, liksom sina meningsfränder i allmänhet, stor okunnighet om vad intelligent design-tanken innebär och om de motbevis som finns mot slumphypotesen.

Det som vissa kreationister anser, gör Frankel och hans meningsfränder till ID-anhängarnas uppfattningar, t ex att det inte har funnits någon evolution utan att Gud har skapat varje art färdig och fullkomlig.

De slumptroende menar felaktigt att ID är ett *religiöst* alternativ till den *vetenskapliga evolutionsteorin* – fastän intelligent ID vill visa *hur evolutionen vetenskapligt måste förklaras*.

En av Frankels artiklar handlar om professor Steve Fuller, som är "en av försvarena av intelligent design-teorin". Den är skriven på ett nedlåtande och okunnigt sätt. Fuller har nyligen gästade Lunds universitet, där han "drog på sig intensiv korseld från ett bitvis upprört auditorium". Kanske är det besöket skälet till att artiklarna mot intelligent design-tanken har publicerats i LUM.

En forskare i Lund, Nilsson, får förklara att ögat är illa konstruerat (!) vilket pekar på att det är framtaget av slumpen. Om Nilsson påstår att ögat inte är utomordentligt funktionellt (intelligent designat) är det en psykologisk gåta.

Ingenstans i numret nämns motbevisen mot slumphypotesen, såsom icke reducerbar komplexitet (alla delar av ett organ måste ha blivit till samtidigt som delar av en helhetsidé för att det komplexa organet skall fungera) och frånvaron av talrika fossila lämningar som visar hur de olika livsformerna gradvis har förändrats.

Sådana företeelser som växten droseras fångstapparat, biets giftgadd och bombardierbaggens vapen, som pekar på (nästan intill bevisar) att en intelligent skaparkraft med ingående kännedom om naturen måste ha tänkt ut designen i ett bestämt syfte, är frånvarande i LUM.

Frankels artiklar visar att en viss sorts dumhet frodas i den akademiska världen. Förklaringen till detta är naturligtvis att universiteten inte uppmuntrar radikalt nytänkande, utan i stället kraftigt motverkar detta. Som en följd därav råder en stor tröghet vid akademierna i förhållandet till nya tankar – en stor ovilja att ompröva grundidéer.

En dumhet bland dagens ledande naturvetenskapsare är idén att världen *måste*

förklaras genom mekaniska slumpprocesser – att tänka sig att det levande universum har en intelligent aspekt är inte tillåtet. Man får inte tänka sig att *medvetande är världens grund*. Ändå kan man inte med rationella argument utesluta en världssalltets egen intelligens. Och denna kraft *måste* inte kallas Gud.

Det är nog inte oerättigt att tala om ett slags hjärntvätt (stark påverkan) vid delar av universiteten, likaväl som inom andra grupper, präglade av stark tro.

När man jämför ID-anhängares argument med slumpförespråkares, är det lätt att se att den goda intelligensen, den sanna vetenskapligheten, finns hos de förstnämnda.

Min tro är att i en nära framtid kommer förnuftet att slå igenom i den naturvetenskapliga världen, och då kommer folk att undra hur slumphypotesen ända in i 2000-talet kunde ha sådan makt över sinena.

SM

Rolf Ejvegårds kommentar

Lunds universitets magasin (LUM) har i sitt första nummer för 2007 ägnat fem artiklar åt "Slump eller design?" så som det också står angivet med stora bokstäver på omslaget. Samtliga artiklar är undertecknade av journalisten Göran Frankel.

"Intelligent design" är ett engelskt uttryck för uppfattningen att världssalltet inte uppkommit av en slump och därmed inte heller i de stora dragen (färdriktningen) har en slumpmässig utveckling, utan går mot ett mål. Vad detta mål är, kan människan spekulera om, men det är i dagsläget högst tvivelaktigt att vi någonsin kan komma fram till ett godtagbart svar på den frågan.

En av dem som tidigt diskuterade detta spörsmål var astronomiprofessorn vid Lunds universitet Knut Lundmark, vilken tycks vara bortglömd i dag, inte minst i

Lund. Flera av de banbrytande resultaten i hans forskning nämns inte längre i internationella uppslagsverk, utan där har astronomer, som satts på rätt spår av Lundmark, tagit över äran att ha varit först med att "förstå" hur den svällande rymden är uppbyggd. Så här avslutar Knut Lundmark sin bok *Det växande världssalltet* (Natur och Kultur 1941): "Jag menar det vara /.../ viktigt att betona, att världen, sådan vi nu uppfatta den, icke är tillkommen av en slump, och att den regleras av en makt, som för den genom utveckling fram mot ett mål, som ännu skall bli fördolt för oss".

Det är således slumpfaktorn som skall ställas mot någon annan faktor, som i brist på bättre begrepp kallas intelligens eller förstånd. Slumpfaktorn återspeglar något slags meningslöshet, medan förståndsfaktorn vill göra gällande att det finns något slags mening, syfte eller innehåll i utvecklingen. Att religiösa människor kopplar det till sin tro, exempelvis att det finns en Gud, ger upphov till en följdfråga hur denna eventuella förståndsfaktor har uppstått. Den är säkerligen lika svår att besvara som det är att klargöra hur slumpfaktorn uppstått. I själva verket är det ju så att när man inom olika vetenskaper inte kan förklara något, så tillgriper man halmstrå: Det beror på slumpen. Då har man kommit undan en komplicerad fråga och ändå liksom gjort gällande att man besvarat den.

Ateister som inte klarar debatten om slumpen kontra förståndet omformulerar gärna frågan till att vara en fråga om vem som har förståndet. Eftersom det enligt ateisten inte finns någon gud, så finns det heller inte något meningsfullt i utveck-

lingen. Därmed återstår att söka förklara allting med slumpfaktorn. Problemet reduceras sålunda till en trosfråga: Antingen tror man på Gud eller så gör man det inte. Antingen tror man på slumpfaktorn eller så tror man på något slags förståndsstyrning. Trosfrågor av denna karaktär ligger utanför vetenskapens ramar.

Därmed kan vi gå över till de fem artiklarna, av vilka jag tar upp tre. I ingressen sägs att två lundaforskare, Dan-E Nilsson och Susanne Pelger, kan "bevisa" att ID inte finns.

Enligt professor Dan-E Nilsson kan det inte finnas någon ID, eftersom det mänskliga ögat är mycket sämre än bläckfiskögat, där ljusreceptorerna ligger vända mot ljuset och nerverna bakom receptorerna. Jämfört med detta är det mänskliga ögat bakvänt. Ljusreceptorerna hos oss är vända bort från ljuset, som måste passera en massa nerver för att nå fram till de ljuskänsliga cellerna. Ännu mer ointelligent konstruerat är flugans facettöga. Enligt Dan-E Nilsson har flugorna haft mer nytta av sina vingar än av sina ögon.

Slutsatsen blir att allt skulle nog ha kunnat konstrueras bättre. Den eventuella skaparen är således ganska ointelligent, kanske en riktig klåpare. Om det inte finns en perfekt ID, så finns det ingen ID alls och då återstår slumpfaktorn. Men har Dan-E Nilsson tagit hänsyn till alla omständigheter (helheten) då han fäller sina omdömen? Det är nog en hel del variabler att hålla reda på.

Professor Sveneric Johansson menar att "de eviga" naturlagarna (naturkon-

stanter) inte alls är så eviga. Från början vid Big Bang fanns det förmodligen gott om "naturkonstanter" (alltså en olycklig term). Somliga överlevde – ett slags kosmisk darwinism. Eftersom naturkonstanterna inte är konstanter i egentlig mening, så är allting föränderligt och uppträder som slumphändelser, åtminstone sett ur eonperspektiv. Ingår det i ID-konceptet att naturlagar är eviga? Sveneric Johansson påstår det.

Gästprofessor KG Hammar anser att ID-konceptet är främmande för modern teologi. Gud kan inte vara en superintelligens. Fast han är ju allvetande. Naturen är enligt f.d. ärkebiskopen "självgående och oberoende av Gud". "Det pågår en ständig utveckling, ett hopp, löften som kanske infrias." KG Hammar preciserar inte dessa löften. Man får intrycket att han är deist. Gud har skapat världen och struntar sedan i den. Jag erkänner att jag inte får något klart sammanhang i vad KG Hammar anser. Han är både för och mot.

Det är svårt att bevisa att det som inte existerar finns. Om ID inte finns, hur kan man då belägga att det finns? Det är lika svårt att bevisa att det som inte existerar inte finns. Så som jag ser det har ingen forskare i Lund lagt fram några oemotsägliga bevis för ID:s nonexistens. De har tagit fram argument som sägs vara indikationer på ett slumpstyrt världssallt. De kan ha rätt, de kan ha fel. Personligen tror jag inte att en sådan fråga kan slutgiltigt besvaras i nuläget.

Rolf Ejvegård

Värdefull kunskap förmedlad av Djurens Rätt

Det finns ett samband mellan mat från djurriket och cancer. Det visar nya vetenskapliga undersökningar.

Forskare på universitetet i Halle-Wittenberg i Tyskland har funnit att risken för testikelcancer ökade markant för män som drack minst 20 glas mjölk i månaden.

En ny studie vid *Harvard school of public health* visar på ett samband mellan köttätande och cancer i urinblåsan. Människor som äter mer än fem portioner bacon i veckan löper omkring 60 procent högre risk att få blåscancer än de som inte äter bacon.

Den svenske dietisten Kåre Engström vid Karolinska Institutet säger att de

studier som visar på ett samband mellan animalisk kost och cancer nu måste tas på allvar.

Vi måste inse, understryker han, att det inte är positivt för vår hälsa att vi äter kött och mjölkmat.

Engström hänvisar till professor Colin Campbell vid Cornelluniversitetet i USA, vilken säger att vi i väst grundligt har misstagit oss i fråga om vad som är nyttigt mat. Det är hans uppfattning att ju mer vegetabilier som finns i kosten, desto bättre blir hälsan.

Källa: Artikel av Staffan Melin i nr 2, 2007 av tidskriften Djurens Rätt.

EFTERFRÅGADE VECKOSLUTSKURSER 2007

"Kommunicera med djuren", 5-6/5 & 19-20/5 och "Utveckla Din intuition", 2-3/6 & 16-17/6 i Järfälla. Avgift 1.500 kr per 2-dagarskurs inkl. fika & lunch. Kursledare: Charlotta Berglund, alternativterapeut. Välkommen ringa 08-58016883 / 070-7575689 för prospekt och anmälan. Ett fåtal platser finns kvar.

HRF

The Helene Reeder Memorial Fund for Research into Life After Death (HRF) startades 2004 efter ett testamente av läkaren Helene Reeder, som avled 2002. Dr Reeder hade gjort Sällskapet för Parapsykologisk Forskning till sin huvudarvinge med en önskan att pengarna skall användas till forskning om liv efter döden. Som en följd av detta skall fondens pengar i första hand användas till det ändamålet.

2005 delade HRF ut EUR 7000 till vardera Paolo Presi och Alexander MacRae för forskning om elektroniska röstfenomen som kan tyda på överlevnad av döden.

I december 2006 erhöll två forskningsprojekt pengar från HRF.

Sonia Rinaldi vid *International Instrumental Transcommunication Research Institute* i Brasilien fick EUR 5000 för "An investigation into possible unexpected intelligent disturbance in the visual and audio range".

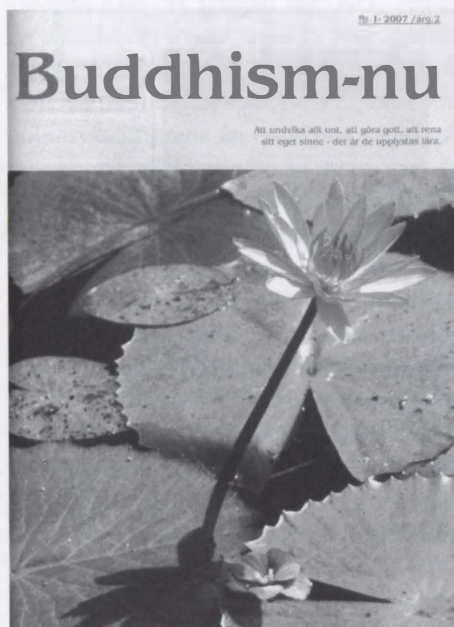
Christian Gaden Jensen och professor Etzel Cardeña fick EUR 2000 för ett projekt "To investigate various aspects of psychic practitioners in Scandinavia".

Buddhism

Buddhism-nu är en svensk tidskrift för allmän, icke specifik, buddhism. Redaktör är Lisbeth Larsson, Kårto, Sörgråden, 543 93 Tibro.

Nr 1, 2007 av tidskriften berättar bland annat att zazen, *den sittande meditationen*, är basen för allt zenutövande. Där fokuserar meditatören på sinnet som bringas till stillhet genom total uppmärksamhet. Denna uppmärksamhet kan leda till djup absorption, där sinnet blir stilla, tomt och därmed också öppet och utvidgat.

Genom hängiven uppmärksamhet tränar man sig i att bli mer och mer närvarande. Det innebär att man tränar medvetandet att fungera på ett nytt sätt, man lär sig att överge gamla invanda tänkesätt, idéer och åsikter, vilket är att släppa fokus på "självet". På så sätt öppnas möjligheten att vara helt och fullt i nuet och låta allting födas på nytt i varje ögonblick, vilket är samma sak som att vakna upp till alltings sanna natur. Insikten att allting hör ihop leder i sin tur till djupare inlevelseförmåga och medkänsla med andra varelser och därmed en spontan önskan att vara till hjälp för andra.

Det är i vårt dagliga liv som vi förverkligar utövandet av zazen genom uppmärksamhet och närvaro i varje ögonblick, med medvetenhet om vårt ansvar för världen och allt levande. Buddhistisk undervisning ger oss vägledning hur vi kan leva ett bra liv tillsammans med våra medvarelser på jorden.

En zenutövare försöker leva med ett klart, öppet och kärleksfullt sinne. Han vill alltid vara beredd att göra vad som behövs i varje livssituation. För att lyckas med detta kräva träning och tålmod.

Att undvika allt ont, att göra gott, att rena sitt eget sinne – det är de upplystas lära.

Terapier

Den allra största delen av det naturvetenskapliga etablissemangen i Sverige idag utgörs av eftersägande medelmåttor. För att nå fram till betydelsefulla sanningar gäller det att frigöra sig från medelmåttornas tyranni och tänka självständigt. Gör man det är det ingen svårighet att se att mekaniska slumpprocesser inte bygger upp och styr världen. Allt pekar på en intelligent faktor X bakom allt.

Vad beträffar medicinen har den fastnat i en föreställningsvärld, där råa materiella krafter gäller. Detta är helt säkert ett övergående stadium, men materialismen har idag praktiskt taget total dominans. Läkarna skriver som mediciner ut ämnen som tagits

fram genom manipulation av materien, alltså onaturliga ämnen, som kroppen inte på ett naturligt sätt kan assimilera och som ger biverkningar, ofta mycket farliga.

Många alternativ till skol medicinens behandlingar finns. Ibland kallas detta komplementär medicin.

Här några exempel:

Antroposofiska mediciner och behandlingar, exempelvis mistelpreparatet Iscador mot cancer.

Homeopatiska medel. "Detta är en medicinsk behandlingsmetod där naturliga ämnen från växt, djur och mineralriket används enligt likhetslagen. Lika botar lika. Likhetslagen innebär att ett ämne kan bota samma symtom som det kan framkalla."

Magnetterapi. "En av medicinshistoriens mest kända läkare, Paracelsus, ansåg att magnetbehandling var värdefullare än alla andra behandlingar."

Healing med handpåläggning, bl a självhealing. Kanske har alla människor en helande förmåga. Vetenskaplig bevisning finns.

Bön. Experiment har visat att förbön kan ha en helande effekt.

Vegetarisk kost med betydande inslag av råkost (s k waerlandkost). Massiv bevisning finns.

Kosttillskott. Bevisning finns.

Yoga. Det finns flera olika former av yoga. Hatha yoga är den fysiska yogan, med olika ställningar, som skall ge kroppslig hälsa och balans mellan kroppen och sinnet.

Hypnoterapi. I hypnotiskt tillstånd påverkas det undermedvetna.

Akupunktur. Hjälper mot mycket; ger bl a smärtlindring. Erkänns av WHO.

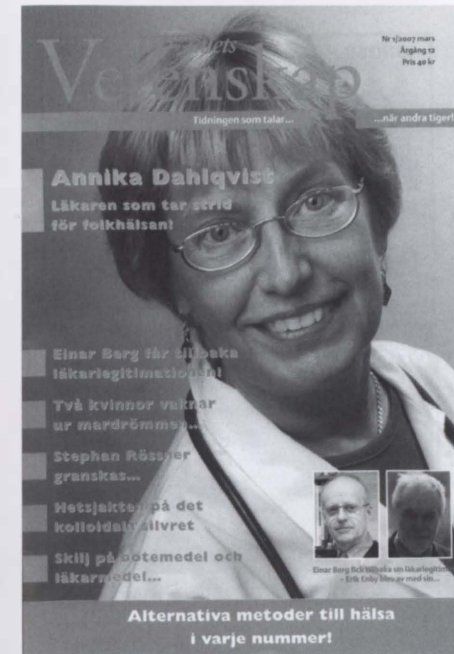
Frigörande andning.

Positiva affirmationer.

Se hemsidan Ajkon – <http://www.ajkon.se> – som beskriver 223 olika alternativa metoder och listar en rad terapeuter.

Öronvax och ateism

Det finns körtlar i yttre hörselgången på örat som avsöndrar vax, vilket hindrar damm och små partiklar att komma in i örat. Detta är ett bra litet exempel på *intelligent design*. Vad säger ateisterna om detta? Troligen att individer med detta vax – följd av en ursprunglig mutation – har haft en fördel framför andra individer så att de överlevt i kampen för tillvaron. Ett bra svar?

Oliktänkade tidskrift

2000-Talets Vetenskap är en tidskrift som är starkt kritisk till den s k skolmedicinen, som legitimerade läkare utövar. I nr 1, 2007 skriver man om *Peter Rost* som tar strid mot läkemedelsindustrin och avslöjar dess girighet, affärsmetoder och bristande moral; om läkaren och forskaren *Erik Enby* som förlorat sin legitimation sedan han genom iakttagelser i mikroskop kommit fram till att bl a cancer kan bero på infektion, och för patienter antytt att vissa naturmediciner kan ha en bättre verkan än läkarnas gifter och strålbehandlingar; och om läkaren *Annika Dahlqvist* (på omslaget) som underkänner det medicinska etablissemangets kostråd att man skall äta litet fett och mycket kolhydrater. Ett par fall av läkares felskrivning av mediciner med svåra följder för patienter tas upp; i ett av fallen blev patienten bra sedan läkemedel ersatts av magnetmadrass.

"Jag är en av många patienter som tack vare Erik Enby blivit fri från cancer", säger en kvinna. "För mig står det helt klart att Erik Enby har hjälpt mig till ett nytt liv!"

En distriktsläkare, Sören Hellervik, tar upp en engelskspråkig bok av Anthony Colpo om "det stora kolesterolbedrägeriet". Läkaren nämner att Colpo citerar Einstein: "Trosvis respekt för auktoriteter är sanningens värsta fiende." Vidare i referatet av boken: "I USA understöds den medelmåttige forskaren, inte den kreative och självständigt tänkande." Hellervik skriver vidare utifrån boken att "människan är ett flockdjur, som ser med misstro på personer som går sin egen väg. En forskare som väljer sin egen

väg, kan lätt stötas ut ur flocken. Fåren i den innersta fårskokken skyddas däremot väl från att bli bitna av fårhunden. Colpo menar att repetitionen av en 'sanning' är det viktigaste för att en kampanj skall lyckas." Läkare vet att läkemedelsföretagen tagit till sig detta. "När en åsikt eller sanning blivit väl etablerad, så blir den en del av vår identitet. Ju mer man har byggt sitt liv, sin karriär eller sociala status på en falsk åsikt, desto mindre är man benägen att ifrågasätta den."

Fetmaforskaren Stephan Rössners åsikter kommenteras kritiskt. Rössner anser bl a att man skall äta litet fett och mycket kolhydrater. Skribenten i 2000-Talets Vetenskap anser, i enlighet med nya rön, att man skall äta mycket fett och litet kolhydrater.

Adress: 2000-Talets Vetenskap, Föreningen SARA, Gångbrogatan 2, 372 37 Ronneby.

Magnetspolar botar cancer

Ingenjör Ivan Troëng i Laholm har sänt Sökaren flera klipp ur tidningar, där det berättas att magnetbehandling har botat sjukdomar. Ett reportage är från Arbetet 26 oktober 1985, skrivet av Peter Nygren. Det handlar om Stina Nilsson i Höganäs, som av läkare fick beskedet att hon hade högst två år kvar att leva. Sex år senare, när reportaget gjordes, var hon i det närmaste fri från sin cancer.

I mer än tio års tid plågades Stina Nilsson av svåra smärtor i ryggen och nacken. Hon fick allt svårare att klara arbetet, kunde inte lyfta eller utföra tungt arbete. Hon tvingades sälja sitt konditori och bageri. Så upptäcktes det att hon hade cancer bl a i ryggen, halsen och lungorna.

Läkarna sa att hon inte skulle kunna hålla sig på benen mer än ytterligare ett halvår. Hon sjukpensionerades och fick en stödkrage, eftersom en tumör alltmer försvagade nackkotan.

Stina kunde inte ta sig upp ur sängen utan hjälp och hade ständig värk. Hon fick strålbehandling.

I december 1982 började hon använda magnetspoler, som såldes av Ivan Troëng i Laholm och sades kunna bota cancer.

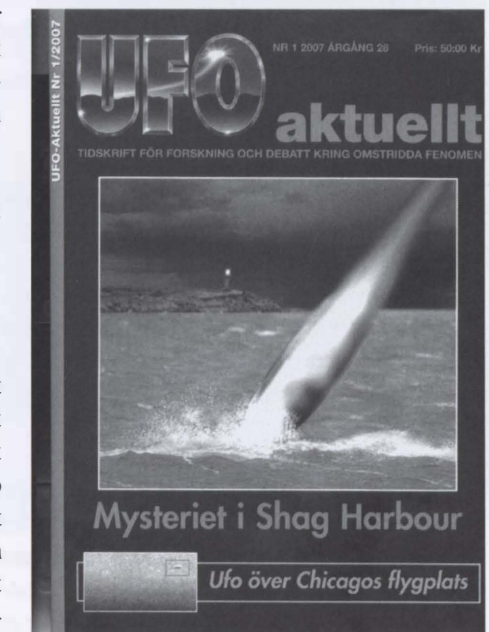
Stina Nilsson blev nu snabbt bättre. Stödkragen kunde hon sluta använda. Hon använder magnetspolarna dagligen, ibland upp till 7–8 timmar om dagen, runt nacken och runt bälten.

Idag, skriver reportern i Arbetet, är

hon efter knappt fyra års behandling fri från cancer i ryggen, lungorna och strupen. Tumören i nackkotan är i det närmaste borta.

Stina berättar att hon nu både kan skotta snö och gräva i trädgården och känner sig piggare än på många år.

Ivan Troëng har nyligen skickat informationer och klipp till myndigheter men inte fått någon reaktion.

UFO-Aktuellt

Ur tidskriften *UFO-Aktuellt* nr 1, 2007: Liza Marklund intervjuades i Svenska Dagbladet den 26 november. På frågan om hon läser några andra tidningar, så blev svaret *UFO-Aktuellt*. "Det är en fest när den kommer, de är djupt skeptiska till många berättelser men ändå genuint intresserade, det gillar jag." Liza har uppenbart läst vår tidning – här ett uttalande: "Ufo finns men det är oklart vad det är. Tre procent går inte att förklara men det är sannolikt något naturligt i alla fall."

Nick Pope är engelsmannen som forskade om ufo för försvaret i Storbritannien 1991–1994 och som är övertygad om utomjordningarnas existens sedan en överflygning av ufofenomen vid en flygbas i West Midlands. "Hundratals vittnen såg dem!" Numera sprider han budskap om att "de" troligen förbereder en invasion och att vi i så fall är helt utlämnade. Denna sanning förmedlades av den högt värderade och sanningsspridande tidningen Expressen den 11 november.

En belysande diskussion

Hjärnornas kamp

Christer Sturmark använder i stora stycken av sin bok *Tro och vetande 2.0* metoden att formulera både sina egna argument och motståndarens. Vi prövar nu själva denna metod i en diskussion med en meningsmotståndare som vi ger namnet Slumpen.

Slumpen:

Vi vetenskapsinriktade icke-troende avvisar alla övernaturliga krafter som förklaringar till världen som vi ser den idag. Vetenskap innebär att söka *naturliga* förklaringar. Religiösa, icke-naturliga förklaringar är inte vetenskapliga och ger ingen kunskap, utan innebär ett vidskepligt förhållningssätt till verkligheten. I stället för en gud eller gudar, som skapat allt, måste man söka naturliga mekanismer.

Kloke:

Du beskrev nu ateisternas stora misstag, tron att det måste vara mekaniska processer som förklarar allt. Men mekaniska, omedvetna slumpprocesser framstår vid intelligent reflexion som onaturliga, ja, omöjliga. Ett *medvetet skapande* däremot måste ses som något naturligt. Mycket talar också för att världsgrunden inte är materiell, som naturvetenskapen idag hävdar, utan andlig, medveten, skapande och äger intelligens. Det är denna egenskap hos världsgrunden som förklarar materievärlden.

Slumpen:

Inom vetenskapen räknar man bara med naturliga krafter, vars effekter kan demonstreras. Man ägnar sig inte åt spekulationer om gudomligt skapande. Medvetande har inte bevisats vara världens grund; i stället har det uppkommit under utvecklingens gång som ett nytt fenomen.

Kloke:

Man måste inse att världen inte kan förklaras på annat sätt än genom medveten skapande kraft. Vi kan t ex. titta på en vanlig företeelse i naturen, *icke reducerbar komplexitet*, alltså komplexa system och organ, där alla delar måste ha bildats samtidigt och inte kan ha uppkommit undan för undan i en evolutionsprocess enligt Darwin. Ett gott exempel är en växt som kallas drosera, en liten daggört som växer på mossar. Den har en fångstapparat med vilken den kan fånga och smälta insekter. Om vi tänker oss tillbaka till den tid när daggörtens förfäder ännu inte hade någon fångstapparat, vilka krafter kan då tänkas ha satt igång och fullbordat utvecklingen av ett sådant komplext organ? Man förstår att en målmedveten intelligens ligger bakom.

Slumpen:

Det är fascinerande vad naturen kan åstadkomma, men det kan

inte bevisas att det rör sig om annat än naturliga processer. Övernaturliga krafter förklarar ingenting. Det räcker med mutationer och naturligt urval som förklaring till allt som finns. Det är en evolution enligt Darwin som fortfarande gäller i den vetenskapliga världen. I djurens och växternas kamp för tillvaron har de starkaste och till miljön bäst anpassade individerna överlevt och fortplantat arten.

Kloke:

Människokroppen med bl a hjärtat och blodomloppet, lungorna, händer och fötter med dess leder, hjärnan och nervsystemet, ögonen och öronen, matsmältningen etc, är med all tydlighet verk av en intelligent skaparkraft. Människan ser ut precis som hon skall göra om en intelligens finns bakom.

Slumpen:

Nej, det är en evolution med små förändringar under nästan ofattbart lång tid som gäller som naturlig förklaring. Om tiden är tillräckligt lång, kan allt bli till. Och vi räknar med utomordentligt lång tid. Om man tänker sig att tusen apor sätts vid tusen skrivmaskiner för att knacka ner ord utan mening, så kommer någon av dem till slut att ha skrivit ett av Shakespeares verk! Det är så det fungerar. Det är tiden som är den store möjliggöraren.

Kloke:

En stor majoritet av dagens biologer tror på mekaniska slumpprocesser (med mutationer och urval) som förklaring till evolutionen, och utesluter en skapande intelligens. Men deras hypotes har aldrig riktigt kunnat testas med positivt resultat. De har inte kunnat visa på en utveckling, steg för steg, som kan jämföras med mekanikens förklaringar till fysikaliska företeelser. Av en verklig förklaring måste fordras att man kan följa olika arters gradvisa förändringar genom hundratals miljoner år. Men någon sådan kunskap om en mekaniskt styrd evolution finns inte. Evolutionsbiologerna bara *föreställer sig* hur utvecklingen kan ha gått till.

Slumpen:

Men om det finns en högre makt, en gud, som har skapat världen, vem har då skapat gud?

Kloke:

Vi kan tydligt se att det finns en intelligent faktor bakom evolutionen, men vi kan inte närmare beskriva den och behöver inte kalla den Gud. Frågan hur allt har börjat kan knappast besvaras, åtminstone inte av människan idag. Men att det inte finns ett svar på frågan om begynnelsen betyder inte att slumpen är svaret.

Gud skapar sol och måne, 1509–1510 av Michelangelo, Sixtinska kapellet, Vatikanen – en religiös beskrivning av världens skapelse, som kan ligga sanningen närmare än den ateistiska slumphypotesen.

Slumpen:

Man skall inte spekulera om mystiska, onaturliga krafter. Världen måste förklaras utan hänvisning till gudar eller annat onaturligt.

Kloke:

Ett stort *skapande* i universum kan inte beskrivas som onaturligt. Däremot är det onaturligt (omöjligt) att tänka sig att mekaniska (medvetlösa) slumpprocesser ligger bakom allt. Ett intelligent skapande framstår som naturligt, ja ofrånkomligt. Skapande torde vara en egenskap hos världsgrunden, vilken sannolikt är andlig, inte materiell.

Slumpen:

Det andliga, dvs medvetandet, är ett epifenomen i evolutionen och har ingen status som världens grund. Vi ateister och skeptiker tänker vetenskapligt, förnuftigt; därför kommer vi till andra slutsatser än religionsflummarna.

Kloke:

Jag är förvånad över ateisters tänkande. Ingenting i världen stöder ju ateismen; allt pekar på en bakomliggande intelligens. Jag tänkte på detta en dag, när jag skakade kläder. Hur perfekt fungerar inte lederna och musklerna i armarna och händerna: exakt som om en intelligent kraft tänkt ut dem på allra bästa sätt.

Slumpen:

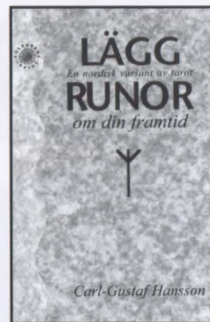
Man kan fyllas av förundran över universums självorganiserande förmåga. Denna förundran leder hos några till en föreställning om en gud som skapat allt. Men det är känslan, inte förnuftet, som är upphovet till tankar om en gud eller gudar. Det är fel att anta existensen av något obevisbart övernaturligt som upphovet till universum. Gudar tillhör sagornas värld.

Kloke: Men Darwins evolutionshypotes är inte övertygande för alla. Det finns andra skapelseläror och -hypoteser.

Slumpen: Jag anser att det vetenskapliga synsättet skall ha ensamrätt till undervisningen i skolorna om hur världen blivit till. Skolorna skall inte ge ovetenskap något utrymme. Vetenskapen strävar efter vetande, religion är något helt annat med målet att ge människor tröst och känslan av en högre mening med allt.

Kloke: Jag tycker att skolorna skall upplysa om vad som talar mot ateismen/slumphyypotesen och inte ge Darwin monopol på beskrivningen av evolutionen. I annat fall blir skolorna sekteristiska. Observera också att alternativet till slumphyypotesen inte är en Guds skapelse under en vecka för några få tusen år sen, utan i stället en intelligent styrning av evolutionen.

Tack, Slumpen, för en klagörande diskussion! Tron på ett intelligent universum står mot tron på universum som en idiot.

Runmagi

Lägg runor om din framtid. En nordisk variant av tarot. Carl-Gustaf Hansson. Solrosens förlag, Västerås 2006.

En hel del böcker om runtolkning har kommit ut på svenska under de senaste åren. Uppenbarligen ökar intresset. Bibliotekarien Carl-Gustaf Hanssons förhållandevis tunna (80 sidor) bok skiljer sig inte markant från andra i ämnet, exempelvis Cassandra Easons "Runor – att spå som man gjorde förr" (2002).

Liksom hos den brittiska författaren framgår det tydligt att utgångspunkten är att runspådom/runmagi fungerar, det vill säga är en realitet. Exakt hur detta är möjligt går Hansson dock inte in på. Själv började han intressera sig för runor redan i tioårsåldern, vilket hursomhelst torde innebära en avgörande sakkunskap vad gäller den historiska kontext ur vilken den nordiska runmagin växte fram.

Hansson inleder med att berätta om några berömda runstenar i Sverige, bland dem Blekinges Björketorpsstenen från 600-talet, med den dramatiska inskriften "Mäktiga runors hemlighet dolde jag här, kraftfulla runor. Den som bryter detta minnesmärke skall drabbas av arghet. Svekfull död skall träffa honom. Jag spår fördärv."

Carl-Gustaf Hansson gör så en genomgång av vad varje enskild runa (av totalt 24) i den så kallade äldre nordiska futharken (alfabetet) symboliserar eller är associerad med för djur, tillstånd, aktivitet, egenskap, naturelement och/eller signal.

Han redogör för förberedelserna i övrigt – helst levande ljus i ett rum med i övrigt dämpad belysning, blommor eller rökelse, ett avspänt och utvilat sinnestillstånd – samt det viktigaste: själva uttolkningen.

Hansson exemplifierar med flera fall ur sin praktik: Efter blandning placeras tretton runor ut i ett så kallat runhjul, där varje rumslig position motsvarar en livsaspekt, till

exempel "nuet", "utbildning, resor" eller "kärlek och äktenskap". Blir runorna "rättvända" eller "felvända" påverkar detta tolkningen: "felvända" är en varning för att hamna på fel spår.

I ett av de redovisade exemplen visade runorna, att klienten hade äktenskapliga problem.

"Vid det här laget var kvinnan full av frågor", skriver Hansson. "Runorna hade avslöjat karaktären på hennes problem och satt hennes liv i blyxtbelysning. Men hur skulle hon komma vidare? Och vilka beslut skulle hon ta?"

Runläggaren pekar då på den sista runan i runhjulet, och förklarar dess innebörd för kvinnan: Gåvorunan, "till bredden fylld av hopp och möjligheter. Den utlovar stor belöning till den som förtjänar det". Alltså måste kvinnan besluta sig för att "aningen avsluta sitt vänsterprassel eller också löpa linan fullt ut – och ta konsekvenserna".

Hansson konkluderar: "Runornas makt är fortfarande stor – mötet med den urgamla nordiska visdomens symboler blev i det här fallet en avgörande vändpunkt för en ung kvinna vid en kritisk tidpunkt i hennes liv."

För säkerhets skull adderar författaren, att "det krävs god människokänedom och ingående kunskaper om runtecken när man ska vägleda andra människor i runornas mysterier".

Gunnar Martin Aronsson

Thoreaus Walden

Walden. Henry David Thoreau. 435 sidor. Övers. Peter Handberg. Natur och Kultur 2006.

Under två år på 1840-talet bodde den unge Henry David Thoreau i en enkel trästuga invid tjärnen Walden. Marken tillhörde den äldre vännen Ralph Waldo Emerson. Emerson bodde med sin familj i den två kilometer längre bort belägna byn Concord,

och var en då välkänd kulturprofil. Han hade uppmuntrat Henry David att skriva och i samband med en essä, "Naturen", fick Thoreau ett mindre genombrott bland den grupp som kallades transcendentalisterna. Han skrev "strövtågssessäer", poesi och litterära porträtt i dess tidskrift *The Dial* (Solvisaren).

Enligt Steven Hartmans och Henrik Otterbergs mycket faktamättade efterskrift i den här boken kännetecknades transcendentalismen av "individens oberoende från institutionell religion, dess stela ritualer och härska mirakeltro".

För att leva ett "transcendentalistiskt liv" i praktiken kom alltså stugan till pass, men det rörde sig inte direkt om något vildmarksliv; Waldens populära badstrand låg inte långt därifrån, och man kunde från stugan höra när tåget kom tuffande längs den nybyggda linjen. Det fanns ingen egentlig "ren" orörd natur där han bodde. Skogen var gallrad, och i de olika väderstrecken fanns lite längre bort åkermark.

Thoreau var en pionjär inom vad som kommit att kallas "civil olydnad", det vill säga: följ inte orättfärdiga lagar, följ enbart de lagar som du av hjärtat vet är rättfärdiga. Under skrivandet av Walden hjälpte han en förrymd slav att nå Kanada via rymningsverket *Underground Railroad*, och i övrigt arbetade han i olika tidskrifter under lång tid med opinionsbildning mot slaveriet (parallellt med att han publicerade sina naturstudier i andra publikationer).

Enligt uppgift skrevs "Walden" (Tidigare i Sverige känd under namnet "Skogsliv vid Walden") först skissat under ett år för att sedan putsas av författaren i ytterligare nio år innan han publicerade verket 9 augusti 1854. De dåtida kritikerna uppfattade boken framförallt som en "transcendentalistisk attack" mot det bestående samhället, där man, enligt Thoreau, befinner sig i ett slags andligt slummer.

Boken får både ris och ros, men helt klart blir Thoreau en man att räkna med. Författaren torde ha dragit en suck av lättnad, eftersom hans första verk, *A week on the Concord and Merrimack Rivers*, gjort fiasko 1949. Recensenterna anklagade den för att vara patetisk, dvs. så högstämnd att den blivit oavsiktligt komisk. Nu hade författaren varit sin egen främste kritiker. Med sju (!) omarbetningar finns föga tillstymmelse till onödigt litterärt fett, istället framträder essenserna av Thoreaus filosofiska reflektioner, utsmyckade av en mer balanse-

rad naturlyrik, de två åren sammanpressade

tidsmässigt för att bilda en enhetlig årscykel.

Vi följer alltså under ett år årstidens ständiga skiftningar med Thoreau som vår kunnige guide. Dagboken har förstås "jag"-form. Thoreau andas in livet, och andas ut det, omvandlat till observationer, reflektioner och associationer, i form av text.

Peter Handberg har nu gjort en som det känns fräsch nyöversättning av hela originalverket (den tidigare svenska utgåvan från 1924 i Frans G. Bengtssons översättning uteslöt fyra kapitel och textfragment ur de andra kapitlen).

Texten är konkret och målande och rör sig hela spektrumet från naturobservationer som: "Så kom det också mesar i flock, de plockade upp smulorna, som ekoren tappat och flög med dem till närmsta gren, kilade fast ett korn under klorna, gick loss på det med sina små näbbar, som om det handlade om en insekt inne i bark, tills det var tillräckligt sönderhackat för deras smala strupar" till litterära bilder som "När de varmare dagarna kommer hör de som bor nära floden hur isen spricker på natten med ett skrämmande dån, som av artillerield; som om de islika fjättrarna splittrades i tusen bitar..."

Ibland för han in litterära element som latin, eller hänvisar till det hinduiska verket Bhagavadgita, något som väl gör att "Skogsliv" inte är allas nöjesläsning. Thoreau skriver något som senare tiders nyandliga författare förvaltar: "(det) som en människa tänker om sig själv är det som bestämmer eller snarare ger en indikation om hennes öde". Han pläderade också för enkelhet i livsföringen; ju mer materiella ägodelar, desto större bundenhet vid dessa.

Vi känner igen tankarna också från hippieeran 1965–1975, då de kollektiva tankarna i hög grad gällde hur man skall leva ett "naturenligt" liv, och gärna långt borta från storstädernas destruktiva miljöer.

Frågan hos Thoreau är inte hur man skall ackumulera maximalt kapital utan hur lite kapital (och ägodelar) vi behöver för att leva ett gott liv. Det enda egentliga "målet" av värde är tid: Detta "kvantum" får jag nämligen aldrig tillbaka av livet. Använd det alltså väl!

Efter de första framgångarna dröjde det fram till efter andra världskriget innan namnen Walden och Thoreau fick en renässans inom den bildade engelsktalande världen. Personer som Martin Luther King och Gandhi kom att påverkas av hans "icke-krigiska" uppror mot sociala orättvisor. King anordnade sittdemonstrationer med "passivt

motstånd" uppenbarligen påverkad av Thoreaus teser om civil olydnad.

Ungdomar av idag kan säkert finna något matnyttigt i Walden, i Thoreaus strävan att alltid opponera sig mot etablerade föregivna "sanningar" och i hans påpekande att vårt vanetänkande tenderar att förminska vad som är möjligt att uppleva, och att vara.

Gunnar Martin Aronsson

Antroposofisk medicin: samarbete med naturen

Jan Cederquist var en av Sveriges skickligaste reklammän, och vann flera utmärkelser. Som pensionär skriver han nu viktiga böcker.

Miraklet i Järna (Bokförlaget Langenskiöld 2007) handlar om den antroposofiska läkekonsten på Vidarkliniken i Järna. Antroposoferna använder inte kraftigt verkande syntetiska mediciner, med inte sällan svåra biverkningar, utan de hämtar sina läkemedel direkt från naturen. Därigenom är de visserligen inte lika kraftfulla och snabbt verkande som skolmedicinens syntetiska medel, men inte heller lika farliga.

Med den västerländska upplysningstiden tog den materialistiska vetenskapens kraftigt verkande kemiska preparat över efter de gamla huskurerna, som betecknades som kvacksalveri och vidskepelse. Men de moderna "vetenskapliga" läkemedlen har visat sig ha svåra biverkningar – och då måste man sätta in farliga mediciner mot de oönskade verkningarna... Man hamnar i en ond cirkel.

Antroposoferna observerar att människan har ett kroppens eget apotek som med god effekt kan användas mot många av de sjukdomar vi drabbas av.

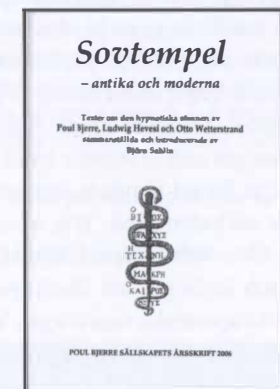
En annan antroposofisk insikt är att människans emotionella tillstånd påverkar kroppens förmåga till hälsa och bot. Och fysisk beröring, t ex en smekning, kan fri-

Jan Cederquist:
"En amerikansk forskare berättade nyligen att den tredje största dödsorsaken i USA efter hjärt-/kärtsjukdomar och cancer är felmedicinering. Jag har svårt att tro att situationen skulle vara densamma om man oftare använde antroposofiska läkemedel."

sätta hälsobringande ämnen i kroppen – och det är nog ingen naturens nyck: man anar en högre intelligens bakom människan och naturen.

Jan Cederquist skriver väl om den synnerligen intressanta antroposofiska medicinen.

SM

Hypnotisk sömn

Sovtempel – antika och moderna. Texter om den hypnotiska sömnen av Poul Bjerre, Ludwig Hevesi och Otto Wetterstrand sammanställda och introducerade av Björn Sahlin. Poul Bjerre Sällskapets Årsskrift 2006. PB Sällskapet, Vårstavi, Grödinge 2007.

Poul Bjerre (1876–1964) var läkare, psykoanalytiker, föredragshållare och författare som introducerade nya tankegångar i Sverige. I Vårstavi utanför Tumba, Stockholm finns Poul Bjerres hem, där numera PB-sällskapet, med cirka 300 medlemmar, har visningar och ger ut en skriftserie för att informera om och sprida Bjerres tankar. I det här 64-sidiga häftet inkluderas tre texter på temat hypnos.

Bjerre föddes av danska invandrare i Göteborg. Han studerade till läkare i Lund, men intresserade sig mer för vad som då kallades själsläkekonst än för den medicinska psykiatrien. Efter att ha studerat under Freud (och även blivit bekant med Jung) introducerade han 1910 psykoanalysen i

Sverige genom att föredrag på Svenska Läkareallskapet.

Allt eftersom tiden gick tog Bjerre dock avstånd från en del av Freuds teorier, bland annat ogillade han åsikten att driftlivet var mänsklighetens viktigaste kraft. Istället var det driften till samhörighet, menade Bjerre. Dessutom kritiserade han sin Wienkollega för att vara mer intresserad av patienterna som objekt än att bota dem. Psykoanalysens distanserade, "kyliga" drag – som Freud instiftat – var, menade Bjerre, förkastlig: tvärtom måste "själsläkaren" vara personlig, kunna visa medkänsla och kunna röra vid patienten.

1936, när Svenska Läkareallskapet förbjöd bildandet av en psykoanalytisk sektion, valde Bjerre – som så ofta förr – att gå sin egen väg. Han utvidgade då sin praktik i Stockholm till ett Institut för medicinsk psykologi och psykoterapi och skapade efter hand sin egen *psykosyntes*, där han infogade element från psykoanalysens forskning med bland andra inslag av judisk-kristen mystik. Teologer kunde här umgås med psykologer och diskutera livsfrågor.

Medan Freud lämnade hypnosen till förmån för metoden med "fria associationer", kom Otto Wetterstrand, Bjerres läromästare och kollega, att fördjupa sig i hypnosens terapeutiska verkningar. Wetterstrand pläderade för att hypnos med gott resultat kunde användas för att skapa den prolangerade – förlängda – sömnen hos en patient med själssproblem.

I häftet återges Bjerre text om de sextiotre grekiska "sovtemplen" som enligt historietecknaren Pausanias hade uppförts till läkekonstens gud Asklepios och vars skötsel administrerades av Asklepios kultmedlemmar. Under sömnen fick de sjuka enligt Pausanias drömmar, varigenom Asklepios symboliskt visade för dem, hur de skulle bli friska.

Sömnen kom Bjerre att betrakta som en "mötesplats mellan individen och kosmos". Han kritiserade de svenska sjukhusen eftersom de ofta väckte patienter för tidigt och därigenom hindrade individen från den förmåga till spontanläkning, som varje människa har. Bjerre påtalade även drömmars centrala betydelse för de människor som drömde dem: det var ett slags själslig matspjälkning som skedde, då dagens händelser bearbetades och naturligt integrerades i tidigare erfarenheter. Själv hade han en idé, som inte förverkligades, nämligen att skapa en motsvarighet till antikens sovtempel i Stockholm.

Som andra text kan vi läsa den schweiziske journalisten Ludwig Hevesis skildring 1895 av Wetterstrands praktik, dess "lugnande miljö och sövande atmosfär", som just synes vara ett slags modernt "sovtempel" i mikroformat. Wetterstrand intervjuas, och berättar på ett självhävande sätt om sina framgångar med att bota såväl alkoholister som morfinister och hysteripatienter med hjälp av hypnos och prolangerad sömn.

Som en sista artikel får vi Otto Wetterstrands egen plädering 1899 för den prolangerade sömnens fördelar. Genom att prolangerade sömnens fördelar. Genom att återupprepa hypnosen kunde han få patienter att fortsätta sova, "ända upp till fyra veckor" – en tidsomfattning som verkar vara osaklig, enligt min mening, men som kanske är formulerad av polemiska skäl.

Wetterstrand spekulerar inte om varför det hela fungerar, men det gör Bjerre något senare, i en uppsats om hypnosens väsen 1914. Förklaringen var, menade

Bjerre, att patienten genom prolangerad sömn kunde återgå till själva "urtillståndet" – det fullständiga avspänningstillstånd som rådde i livmodern. Därför stimulerades läkeprocessen.

Idag finns dock inga rapporter, mig veterligt, om att hypnoterapeuter använder metoden. Däremot blev samma idé bärande vad gäller den amerikanska uppfinningen och aktiviteten floating. Genom att ligga i en med lock tillsluten vattenflyttank med magnesiumsulfatlösning och 34.7 graders värme samt en stillsam meditationsmusik skulle det harmoniska "urtillståndet" som barnet upplever i livmodern återskapas.

Flyttankar finns idag på fler håll i Sverige. Metoden sägs enligt flera vetenskapliga undersökningar kunna bidra till en mild eufori, ökad optimism, normalisera blodtrycket, dämpa ångest och avsevärt minska stresstillstånd i hela kroppen.

Gunnar Martin Aronsson

Gåvor till Sökarens stödfond

Bo Axelsson, 50:-, Ulla Malmsten, 50:-, Bengt Friberg, 250:-, R. Otterlind, 50:-, Allan Larsson, 50:-, Anneli Brunberg, 50:-, Hasse Hellström, 150:-, Hans Carleson, 250:-, Karin Thunberg, 50:-, Margareta Lind, 50:-, NN, 50:-, Crister Gustafsson, 50:-, Ulla Einarsson, 50:-, Lars Skough, 50:-, Agne Olausson, 50:-, Birgitta Södergårdh, 200:-, Britt-Marie Lagerlöf, 50:-, Ingall Lundqvist, 100:-, Carl-Erik Broström, 100:-, Margareta Sjöström, 100:-, Sven-Bertil Andersson, 50:-, Louise Ellfolk, 250:-, Agnes Nordström, 250:-, Sven-Åke Andersson, 50:-, Agne Olausson, 50:-, Håkan Andersson, 50:-, Thomas Andersson, 150:-, Lars-Ive Linder, 50:-, Kjell Karlsson, 100:-, Bernt Eriksson, 50:-, Kersti Wistrand, 50:-, Jurij Radon, 50:-, Erna Adebjär, 50:-, Luisa Borrás-Michel, 50:-, Ann-Catrine Nording, 50:-, Sven Rosén, 750:-, Inger Liljedahl, 50:-, Maila Tsupukka, 50:-, Margareta Andersson, 150:-, Sten Händel, 350:-, Janet Granholm, 50:-, Folke Höglind, 50:-, Rolf Gustavsson, 50:-, Irja Nilsson, 50:-, Bo G Johnson, 100:-, Birgitta Sjöberg, 50:-, Eivor Lundgren, 500:-, Jan Teuber, 50:-, Ted Wallin, 100:-, Henning-Olof Skogh, 50:-, Henning Pettersson, 250:-, Ann-May Smeds, 50:-, Berit Holmqvist, 50:-, Maud Jernström, 50:-, Ragnar Wikman, 198:80.

Hjärtligt tack!
Red.

I nr 1/2007 av Sökaren säger Håkan Blomqvist "och framförallt islam som i dag måste räknas som ett allvarligt hot mot västerlandet". Om Håkan istället sagt tvärtom skulle jag inte höjt på ögonbrynen, men att låta ett sådant uttalande stå oemotsagt i en tidning som Sökaren finner jag numera omöjligt.

För några år sedan hade jag säkerligen hållit med om den muslimska fanatismen, men efter att ha läst "Korstågen enligt araberna" av fransmannen Amin Malouf (med arabiska förfäder), "Muhammed" av Karen Armstrong (f. d. engelsk katolsk nunna) samt "De otrogna" av den amerikanske historikern Andrew Wheatcroft, så håller jag helt med Wheatcroft, att kampen mot islam är vår tids kristna häxprocess, där Georg W Busch håller i den för alla kristna så välkända "häxhammaren".

Det vore önskvärt, att fler kristna fick en mera nyanserad syn på islam. Lika litet som Jesus förespråkade häxbränning, och att plåga ihjäl barn och vuxna av olika kristliga anledningar, lika litet förespråkar Muhammed någon form av ogärningar. Att de båda religionernas fundamentalistiska efterföljare har en annan uppfattning är milt sagt beklagligt.

Wheatcroft låter hundratusentals liter av muhammedanskt och kristet blod rinna ut från boksidorna. Just nu vinner nog kristenheten "blodskampen" med tanke på Palestina, Libanon, Irak, Afghanistan och kanske snart även Iran. Men amerikanska oljebolag har ju nu definitivt övertagit Iraks oljekällor, så kanske "kristenheten" börjar lugna ner sig.

Jag rekommenderar varmt alla islamofober att läsa ovanstående böcker och därigenom förhoppningsvis få en mera nyanserad syn på islam (precis som jag!).

Med Vänlig Hälsning från *Nils Arozenius* (född 33)

Välj Stillheten i stället för smärta, sorg och förödmjukelser.

Välj Stillheten i stället för framgång och uppskattning.

Välj Stillheten i stället för oro, negativitet och dömande.

Välj Stillheten i stället för att ha kontroll.

Välj Stillheten i stället för stundens njutning.

Välj Stillheten och gå in i den djupaste frid.

Välj Stillheten och skapa utrymme för den Helige Ande.

Välj Stillheten som hjärtats enda val.

Välj Stillheten och nå livets högsta Fullbordan.

Maria H.

Jag, Ernst Thysell, kemist och biolog, har mångårig erfarenhet av slagruta och PSI-spärförsök, bla med Göte Andersson.

Jag läste om Professor Torbern Laurent i Sökaren för ett par nummer sedan och fick både generella och speciella tankar kring innehållet i artiklarna.

Jag hade tillfälle att möta och prata med T. Laurent helt ostört efter allt motsägelsefullt skrivande kring hans undersökningar av Olof Jönsson. T. Laurent intygade att de försök, som jag tog upp som är beskrivna i boken: *Fallet Jönsson* av Steiger, var korrekt återgivna. Vi samtalade över en timme om försöken på Tekniska Högskolan och hemma hos Laurent. Vi tog upp att försöken kunde störas av negativa personer, "omöjligheten" att suggerera så många som ibland var närvarande, Jönssons vana att ibland göra ett trick (=bluff) för att framkalla rätt stämning och Laurents försök att utesluta fusk. Men det faktum att Laurent och Jönsson gjorde så många experiment under så lång tid visade ju tydligt att det fanns något vid sidan av manipulation, suggestion, fingerfärdighet. Det var detta "undflyende" och ändå existerande som fick Laurent att fortsätta försöken.

Samtalet var engagerat och ingående och jag upplevde det som på något sätt uttömmande. På min sista fråga "Jag skulle vilja att professorn sammanfattar sina intryck av alla försök och det som skrivits i fallet Jönsson", svarade T. Laurent: "Människan är gåtfull."

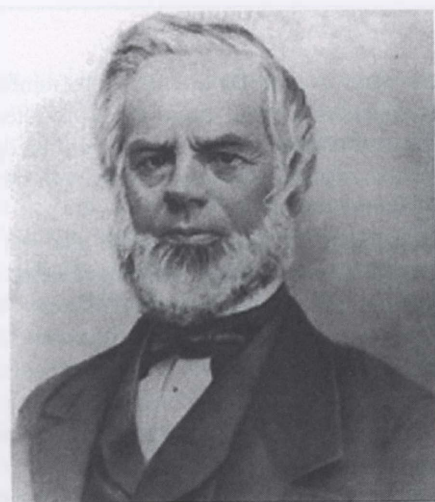
Efter detta försökte jag få uttalanden, samtal och kontakt med människor med naturvetenskaplig utbildning, som varit med vid dessa försök. De ville inte prata om Jönsson. Mina egna tankar kring detta förstärktes av läsningen i Sökaren nyligen och är att det är omöjligt att arbeta som naturvetenskaplig forskare och samtidigt visa intresse för dessa frågor, och jag kan alltså t.o.m. tänka mig att T. Laurent själv fått det så "obekvämt" att han inte kunnat uttrycka officiellt vad han i samtalet med mig vågade säga.

Summan av det hela blir alltså att sanningen inte är att lita på, att sanningen är osann.

Med vänlig hälsning *Ernst Thysell*, Uddevalla

Mary Baker Eddy grundade den kristna rörelsen **CHRISTIAN SCIENCE** i USA. Hennes livshistoria är dramatisk och läran kontroversiell.

Phineas Quimby var en inspiratör för Mary Baker Eddy.

PHINEAS QUIMBY OCH MARY BAKER EDDY

Två av nyandlighetens pionjärer

Av GUNNAR MARTIN ARONSSON

Vem är mannen med det märkliga namnet? Och vem är kvinnan? Varken Quimby eller Baker Eddy är speciellt kända i Sverige, men i USA är Mary Baker Eddy en välkänd gestalt genom den rörelse hon grundade, *Christian Science*, som under sin storhetstid samlade omkring en miljon människor under sitt ideologiska tak, med en spridning på fem kontinenter.

Stora delar av den från Amerika komna new age-litteraturen har sina idérotter gemensamma med den så kallade *New Thought*-rörelsen. *New Thought* skapades i slutet av 1800-talet, och det gemensamma draget är en oortodox kristendomssyn. Flera forskare, bland dem svensken Olav Hammer, anser att Quimby var en portalgestalt för *New Thought* och att *Christian Science* tillhör *New Thought*-rörelsen. Men *Christian Science* avvisar ett sådant samband.

Låt oss ta en titt på dessa två andliga pionjärer!

INTE SOM ANDRA FLICKOR

Mary Baker föddes den 16 juli 1821 som jordbrukardotter i orten Bow, New Hampshire. Familjen Baker var kalvinister, och uppfostran av de sex barnen var sträng. Fadern var ledamot i kommunstyrelsen och kyrkans diakon. Tidigt lyssnade Mary på de ibland hetsiga teologiska debatter som fördes i hemmet, då traktens kalvinistiska präster ofta samlades där.

Enligt Kristen Vetenskap var det fadern som i sin hårdhet skapade den ångest, nervositet och det motstånd, som flickan snart kom att uppvisa. Hon fick konvulsioner och krampanfall, hade ofta huvudvärk, led av trötthet och depression samt smärtor i ryggen. Anfallen undersöktes av läkare, som dock menade, att det inte handlade om någon allvarlig sjukdom, utan om "hysteri i kombination med dåligt humör". Idag har termen "hysteri" strukits ur de medicinska texterna; istället skulle symptomen sannolikt beskrivas som

psykosomatiskt betingade.

Marys ljudöverkänslighet som barn gjorde att hon inte tålde oväsendet i byskolan, varför det till sist beslutades att hon skulle vara hemma istället. Hon lämnades ifred av de andra familjemedlemmarna och behövde inte jobba med gårdens göromål. Istället kunde hon ägna sig åt att läsa böcker.

Längre fram vände hon sig öppet mot föreställningen i Calvins lära att vissa människor var förutbestämda till himmel eller helvete, oavsett sitt handlande. Hon hade tydligen en allierad i modern, som, trots sin kalvinistiska konfession, i det fördolda företrädde en mer mild kristendomssyn, som hade sin utgångspunkt i den Jesus som framträder i evangelierna.

ETT KORT GIFTERMÅL OCH EN SON
Tiden går, och 1843 anmäler sig en äktenskapskandidat. Det är George Washington Glover, en ung affärsman som tar

den 22-åriga Mary till altaret. Paret bosätter sig i Syd-Carolina, där Glover har sin verksamhet. Brevet hem 1844 talar för att det är ett lyckligt äktenskap, men redan sex månader senare går "Wash", som han kallades, tragiskt nog bort i gula febern.

Mary är gravid och saknar nästan helt pengar men får ekonomisk hjälp av några frimurare för sin återresa. Väl hemma föder hon sin son, men familjen ansåg, enligt Kristen Vetenskaps källor, att pojken var "för livlig för hennes bräckliga fysiska tillstånd" och överlämnade honom mot Marys vilja till familjens sjuksyster och dennas man, vilka efter hand bosatte sig i en annan delstat. Till sonen George Washington jr. sa man senare att modern var död.

Efter de upprivande händelserna med Washs död och juniors försvinnande försämrades Marys hälsa allt mer. Snart (1849) går även modern bort, fadern gifte sig och vill inte längre ha Mary i huset. Hon bosätter sig hos system Abigail, där hon blir kvar i två år.

HOS SYSTER ABIGAILS FAMILJ

På grund av sina ständiga smärtor söker Mary bland de populära "alternativa" kurer, exempelvis vattenterapi och homeopati, utan att uppleva någon läkedom. De vanliga läkarna förmår inte heller bota henne. 1850 är Mary Baker Glover en kronisk sjukling och framtiden ser mörk ut.

1853 gifte hon sig med tandläkaren Daniel Patterson, enligt Kristen Vetenskap främst för att denne lovat att sonen skulle återböras till henne. Men inget händer, äktenskapet blir olyckligt, och 1861 drar maken ut i inbördeskriget. Snart rapporteras att han befinner sig i federalisternas fångläger. Mary kämpar för att få honom fri därifrån, dock utan att lyckas.

Åter är Mary ensam, sjuklig och i knappa ekonomiska omständigheter. Men samma år får hon en broschyr sig tillsänd, som hon läser med stor iver. Den handlar om mesmeristen (hypnotisören) Phineas P. Quimbys verksamhet som healer och de resultat han lyckats uppnå utan mediciner.

DEN F. D. URMAKAREN PHINEAS P. QUIMBY

Vi rör oss alltså från den sjukliga Mary och tar istället en retrospektiv titt på den turnerande mesmeristen Phineas Pankhurst Quimby (1802–1866). Quimby är en före detta urmakare, som funnit sin rätta uppgift som healer, "helbräddagörare".

Redan 1838 hade Quimby träffat den franske estradhypnotisören Poyen och blivit så fascinerad att han släppt vad han hade för händer och följt med denne, när turnén fortsatte längs den amerikanska östkusten. I sitt följande hade Poyen sin assistent miss Gleason och ett flertal unga manliga lärjungar.

Quimby ville lära sig det som hypnotisören gjorde, och fransmannen gav till sist med sig, eftersom han lade märke till att den nye intressenten hade talang. Poyen och hans lärjungar var inte bara underhållare, de utförde ibland också smärstillande hypnos innan en patient skulle laga tänderna eller genomgå en operation. Men ibland kunde Poyen i samband med uppträdandena bli anklagad för "häxkonster", så det var inte ett odramatiskt liv.

Phineas Quimby öppnade snart eget. Enligt de flesta källor var han framgångsrik: människor som behandlades av honom, upplevde sig botade eller i alla fall bättre. Till sist blev Quimby så skicklig att han till och med kunde ställa diagnos och bota på distans.

SCIENCE MED STORT "S"

Quimby hade en karismatisk närvaro, men han skrev inte mycket, främst på grund av bristfällig skolgång. Bland hans anteckningar återfinns ordet science med litet "s", som då betyder vetenskap, och Science med stort "S", som står för Gud. Quimby hade alltså placerat dem likvärdigt: för honom var Gud liktydigt med den sanna vetenskapen, och den sanna vetenskapen innebär att förstå hur Gud "fungerar".

RÄTT ATTITYD GER HÄLSA

Att "bota en sjukdom innebär att förstå den lag enligt vilken sjukdomen har uppstått", menade Quimby. Sjukdomens rot finns i sinnet (*Mind*). Vi kan inte, ansåg han, bli sjuka av något "utanför" medvetandet; vårt "kroppsliga tillstånd är endast en återspeglings av vårt sinnestillstånd".

Om helande beror på "rätt" tro, föreställde sig Quimby att sjukdom beror på "felaktig" tro. Han påtalade som viktiga faktorer i samband med sjukdom: Fel livsattityder, avsaknad av verkliga insikter och att andra människor tilläts påverka ens självkänsla.

Quimby hade en antingen-eller-inställning: det är *enbart* sinnestillståndet som avgör om hälsa eller sjukdom råder. Han menade bl a att en läkares uttalande att en patient har fått en sjukdom, genom

dennes *tro* på läkaren, faktiskt kan skapa sjukdomen. (Men vi kan ju också se att även djur utan större tankeförmåga kan få allehanda sjukdomar, vilket försvagar Quimbys hypotes. Sannolikt är väl att det är en kombination av skilda orsaker som avgör om hälsa eller ohälsa råder. Hur som helst märker vi här hur teorin bakom "positivt tänkande" får en fast form.)

AFFIRMATIONER

Något senare skulle amerikanska författare som Joseph Murphy och Emmett Fox vidareutveckla idén om affirmationstekniker, tillit och positivt tänkande. Och på andra sidan Atlanten skulle apotekaren Emile Coué (1857–1926) kring sekelskiftet börja ge "recept" på självsuggererande fraser, som han fann vara välgörande för patienters hälsa. Den mest populära frasen var "Varje dag och på alla sätt blir jag bättre och bättre". Den tanken togs senare upp i en sång av Ernst Rolf: "Det blir bättre och bättre dag för dag..."

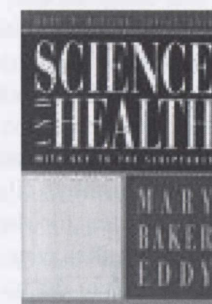
Coué menade att det var hjärnan som bar på en hittills okänd läkande kraft, och genom självsuggestion morgon och kväll kunde den kroppsliga hälsan påverkas positivt.

SAMTALSTERAPI

Omsider började Quimby att istället för hypnos fokusera på en enklare form av samtalsterapi. Dessutom masserade han ibland patientens huvud med vattenfuktade fingrar, men detta gjorde han enbart för att skapa en övertygelse hos patienten, att han faktiskt "gjorde" någonting. Det väsentliga var egentligen, enligt honom själv, att via samtalet ta reda på vilka övertygelser om livet som patienten bar på och att försöka söka ersätta "felaktiga" (ohälsosamma) övertygelser med "rätta" (hälsobringande) sådana.

För Quimby handlade det alltså om att ersätta "fel" tro med "rätt" tro. Genom att "omorganisera" sitt liv så att det stod i "vetenskaplig" och objektiv samklang med tingens andliga ordning kunde en människa uppnå hälsa.

Quimbys uppgift var att påvisa att patienten inte hade någon orsak att vara rädd, eftersom Gud såg att hans skapelse-

verk, enligt Bibeln, var "gott" – vad som är "ont" är alltså skapat av människan. Som ett tredje element i behandlingen satt Quimby ofta tyst och försökte genom intensiv koncentration överföra den "sanna" övertygelsen till patienten.

Quimbys filosofi blev, som sagt, startpunkten för den rörelse som senare kom att kallas *New Thought*. Bland flera utlöpare från denna kan nämnas Charles Fillmores *Unity*. Betoningen ligger i hög grad på en reformerad Kristusgestalt; denne var inte enbart frälsare och "Guds Son" utan en aspekt av Gud som vi alla har delaktighet i genom vår innersta själsliga nivå, vårt *Christ Mind*.

MARYS MÖTE MED QUIMBY

Ryktet om Quimbys helbrägdagörande kur nådde den kroniskt sängliggande Mary Baker. Enligt egen uppgift led hon av en inflammation i ryggraden, med mag- och gallbesvär.

Året är 1862 och den 41-åriga Mary brevväxlar med Quimby, och hon skriver i augusti att "antingen kommer jag till Er för att få leva eller också reser jag till mina vänner i S. Bridge för att dö".

Quimby svarar att han är förhindrad att resa till henne men att han gärna tar emot henne, om hon har möjlighet att komma.

Genom sin oerhörda envishet och målmedvetenhet lyckades Mary låna ihop små summor av bekanta till biljetten och uppehållet. På egen hand lyckades hon i oktober ta sig till järnvägsstationen för vidare transport till staden Portland, där Quimby hade sin mottagning. Flera år senare skrev Mary att så snart hon stigit in i hans rum började hon känna sig bättre.

Quimby hade lagt sina händer på henne och förklarat att hennes sjukdom fanns helt och hållet i hennes huvud.

Inom åtta dagar blev Mary Baker fullständigt frisk och gick uppför de 182 trappstegen till tornkupolen på Portlands stadshus. "Hon kan åter gå och springa", skriver författaren Stefan Zweig i ett biografiskt skönlitterärt präglat porträtt, "hon är strålande, föryngrad, nästan vacker, hon skälver av verksamhetsbegär och är fylld av en ny energi – en energi utan like till och med i hennes fädernesland Amerika".

QUIMBYS FÖRTROGNA

Mary blir nu Quimbys förtrogna, hans sekreterare. Hon fortsätter att brevväxla med honom, besöker honom flera gånger under det följande året och diskuterar i timtal förutsättningarna för helandet. Hon ville

nu, sa hon till Quimby, skriva ned "mästarens" anteckningar om hur han arbetade och filosofin kring arbetet. Quimby kände sig smickrad och gjorde henne till viljes. De lösryckta textfragment som Quimby och hans lärjungar presenterade för henne fördes samman till en helhet.

Mary Baker prisar nu Quimbys arbete i olika tidningar. I årtal har Quimby själv kämpat för att få sin metod erkänd som "vetenskaplig" – dock utan framgång. Ja, visserligen har de praktiska resultaten – helandet – oftast infunnit sig, men de flesta var inte intresserade av tankarna bakom. Själv menade han att han upptäckt hemligheten med Jesu Kristi helande kraft. Han kallade sin metod *Science of Health*, alternativt *Science of Christ* alternativt *The Science of Life and Happiness*.

I *Evening Courier* reflekterar hon: "De som behandlade mig trodde att det fanns en sjukdom, oberoende av '*the Mind*', av anden. Och jag var ju inte klokare än de. Men nu kan jag för första gången fatta hela den princip som ligger till grund för doktor Quimbys verk, och i samma mån som jag förstår denna sanning, fortskrider mitt tillfrisknande. Den sanning han överför till patienten, botar den sjuke utan att denne anar det, och kroppen är, så snart den fylls av ljuset, ej längre bräcklig och klen."

Men den 16 januari 1866 avled Quimby plötsligt, enligt ett vittne på grund av överansträngning. Ingen av hans tidigare lärjungar ville eller kunde fortsätta hans verk.

FÖREDRAGSHÅLLARE OCH HELARE

Mary börjar 1865 själv annonsera ut sina tjänster som helare.

Hon börjar även hålla offentliga föredrag om dessa hälsoprinciper och kritiserar i bitska ordalag den vanliga läkarevetenskapen för att den "ännu inte kommit underfund med den sanna, genialiska, nya läkemetoden".

Kritikerna är dock inte sena att beskt kritisera Eddys entusiastiska utrop. Några anser att om hon inte varit överspänd tidigare, sa var hon det nu, efter den "mirakulösa" Quimbykuren. Men tack vare Marys obändiga vilja och hennes nyvunna självmedvetenhet har varken kritik eller hån någon som helst inverkan på henne längre.

Hennes make nummer två, tandläkaren Daniel Patterson kommer äntligen tillbaka från det fångläger han suttit i, men lämnar henne snart igen på grund av otrohet.

OKVINNLIGT UPPTÄDANDE

Marys beteende kastar en skugga över henne: Hon låter sig inte kuvas av vare sig sin fars eller sin makes vilja, och hon vägrar sturskt att acceptera de rådande normerna för vad en kvinna skall och inte skall göra. Hon stakar ut sin väg i världen själv. Hon möts av massiv misstro vad gäller hennes idéer, men låter sig inte besegras för den sakens skull, utan stretar envist vidare för att nå de mål hon själv satt upp. Om det varit en man som agerat på samma sätt, hade det säkert betraktats som en fullt normal karriärväg.

HELANDET

Men förbättringen efter Quimbykuren visade sig inte bli permanent, utan pendlade mellan bättre och sämre. Den 1 februari 1866, 45 år gammal, ramlade Mary baklänges på en isbelagd trottoar i hemstaden Lynn, Massachusetts. Hon slog sig medvetlös och blev förlamad. När hon vaknade upp i bostaden var hon sängliggande. Enligt en doktor var tillståndet obotligt.

Vad skall hon göra? Hon skickar ut dem som befinner sig i rummet. Sedan barnsben en van Bibelläsare slår hon upp berättelsen om den lame mannen som blir frisk genom sin orubbliga tro på Jesus. Hon fylls då, enligt egen utsago, av en mäktig känsla att ett helande sker.

Hon reser sig ur sängen, klär på sig, och går utan problem ut i vardagsrummet där en präst och några vänner väntar. Som en följd av detta gudomliga ingripande kommer nu, förmimmer hon, hennes liv att ägnas åt "det kristna helandets princip och praktik". *Christian Science* har fötts.

LÄRJUNGAR SAMLAS KRING MARY

1867 etablerar Mary en skola i *Christian Science Mind-healing*, och från 1870 har hon en lärjunge och kompanjon, Richard Kennedy. Denne hyr en våning i ett hus i staden, där han öppnar en praktik och där Mary Baker undervisade intresserade genom föredrag. Det omtalas att hon hade förmågan att fullständigt koncentrera sig, och hon upprättade en "mental kontakt" med varje elev genom att se denne stint i ögonen.

1872 blåste det dock upp till en ideologisk strid inom de egna leden gällande frågan: Rör det sig om en helande *process* som det gäller för helaren att genomföra via "mindpower", eller handlar det om att få patienten andligt medveten om att han faktiskt, via Gud, egentligen är frisk?

Enligt Mary är svaret det senare,

och hon ansträngde sig för att vara tydlig. Lärjungarna förbjöds att göra "quimbyska" handrörelser. Helandet skulle vara helt och hållet "andligt", medan varje form av "animal mesmerism" (= Quimbys "mind power", viljeöverföring, suggestion) avsettligt såväl som oavsiktlig, var liktydigt med "villfarelse".

Kring 1875 har hon en hel krets av yngre beundrande män kring sig. Hennes attityd gentemot sina elever växlar, enligt en källa, ständigt mellan tillgivenhet och en avvisande, stram och puritansk hållning. Med hjälp av inkomsterna från verksamheten köper Mary det första *Christian Scientists' Home* i Lynn, och söndagsgudstjänster införs. Hon lämnar slutgiltigt kalvinismen, när kyrkan inte ville öppna sig för hennes ideologi.

I januari 1877 gifter den 56-åriga Mary om sig, nu med den lugne, elva år yngre eleven och f d symaskinsagenten Asa Gilbert Eddy.

SCIENCE AND HEALTH

Förutom små avskrifter av texten för interntbruk publiceras 1875 den första upplagan av boken *Science and Health with Key to the Scriptures*. Boken hade som främsta funktion att presentera den i hennes ögon gudomligt inspirerade läran, men sannolikt också att understryka på vilket sätt den skilde sig från Quimbys lära. Boken skulle sedan komma att tryckas i 50 upplagor, varje gång med adderade förändringar i texten. "Om Gud, eller Sanning, var den gudomliga principen för all andlig healing och rehabilitering", skriver hon, "då kunde inte helande betraktas som en personlig gåva. Den måste vara öppen för alla Kristi lärjungar eller studenter."

Läran kom förvisso att präglas av Marys möten med Quimby, men efter den första upplagans kortfattade omnämnande av Quimby faller han i onåd hos författaren, och allt som skulle kunna peka på hans inverkan rensas ut i senare upplagor och kommande artiklar från hennes hand. Hon håller dock fast vid samma grundattityd som Quimby: att läkedom handlar om att hela sinnet från illusioner.

LÄRAN

Medan Quimby ansåg helandet vara en process som via hjärnan skedde mellan två människor genom ett slags "sändande" från helarens sida och ett "mottagande" från den sjukes sida, bygger Mary Baker Eddy upp en större lära baserad på hennes Bibelstudier och de egna erfarenheterna. Helandet sker i "Guds sinne".

Medan sjukdom var ett resultat av mänskligt feltänkande, var hälsa ett resultat av rätt tillämpning av Guds lagar genom bön, hänvändelse, och dessa lagar är identiska med vetenskap, lika säkra som matematiska utsagor.

Vad skulle väl annars Guds lagar betraktas som, om inte som vetenskap?

Nycklarna fanns framförallt, menade Mary, i Nya Testamentet. Rätt förstått är NT ett hjälpmedel för att läka andra, genom att låta patienterna förstå att de "bakom" sin sjukdom egentligen är friska, eftersom Guds verk är gott, och att leva i enlighet med Guds lagar är att leva i Sanning.

"Fysiskt helande i Kristen Vetenskap är nu", skriver hon i *Science and Health*, "liksom på Jesu tid, resultatet av den gudomliga Principens verksamhet, inför vilken synd och sjukdom mister sin verklighet i det mänskliga medvetandet och försvinner lika naturligt och lika nödvändigt som mörker viker för ljus och synd för bättring. Nu liksom då är dessa mäktiga gärningar inte övernaturliga utan i högsta grad naturliga."

Christian Science har dokumenterat tusentals fall av tillfrisknande med hjälp av dessa andliga principer, men har också fått kritik, eftersom många av efterföljarna valt att helt undvika vanlig medicinsk behandling. Svenska Kristen Vetenskap understryker dock att man inte är motståndare till vanlig medicinsk behandling.

ANDLIGA VÄRLDEN ÄR VERKLIG, FYSISKA VÄRLDEN ÄR ILLUSORISK
Mary Baker Eddys slutsats var att den "verkliga" världen är av andlig beskaffenhet, medan den fysiska världen alltså inte är "verklig" – den är illusorisk.

"Det onda har ingen verklighet. Det är varken person, plats eller ting, utan helt enkelt en föreställning, en det materiella sinnets illusion. /.../ Själv är liktydigt med Ande, Gud, den utanför ändlig form befintliga, skapande, styrande, oändliga Principen, som formerna endast återspeglar" (Ur *Vetenskap och Hälsa*).

"Det enda verkliga", skriver Mary Baker Eddy, "i synd, sjukdom och död är det fruktansvärda faktum att dessa överliga fenomen synes verkliga för en mänsklig, felbar tro, tills Gud lyfter bort förklädningen. De (d.v.s. synd, sjukdom och död) är inte verkliga, för de kommer inte från Gud."

När kristendomens vetenskap blir

uppenbar, skall den leda människor in i hela sanningen. Hon skriver att Bergspredikan "är denna Vetenskaps innersta väsen, och Jesu eviga liv, icke hans död, är dess resultat".

När vi ser igenom illusionerna uppstår, alldeles naturligt, ett mirakel. Det var det som inträffade för den lame mannen i Nya Testamentet, menar hon. När den lame trodde på Jesus Kristus, försvann också illusionen av sjukdom, och han blev frisk. "Lidande, syndande, döende är överkliga föreställningar. När den gudomliga Vetenskapen blir universellt förstådd, skall de inte ha någon makt över människan, ty människan är odödlig och lever i kraft av gudomligt bemyndigande." " ...den vissnande blomman, den skadade knoppen, den knotiga eken, det rovgiriga vildddjuret – i likhet med sjukdomens, syndens och dödens disharmonier – är onaturliga. De är sinnets lögn, det dödliga förnuftets växlande avvikelser, de är inte Förnuftets (*Mind*) eviga verkligheter". "En vetenskaplig mental metod är sundare än bruket av medicin, och en sådan mental metod åstadkommer stadigvarande hälsa."

KRITISKA FRÅGOR

Frågan är förstas vad Eddy, mer exakt, menar med dessa uttalanden. Hur kan hon förneka att människors kroppar blivit bakterie- och virusangripna? Hennes egen man hade ju gått bort i gula febern. Menade hon på fullt allvar att makens sjukdom och hennes egen fysiska bräcklighet var en "illusion", inte verklig?

Moderna kritiker har siktat in sig på detta och avfärdat *Christian Science*/ Kristen Vetenskap som en världsfrämmande lära. Har vi ont, är det verkligt nog. Upplever vi feberyrsel under en infektion, är detta verkligt nog. Mary Baker Eddys filosofi låter i förstone som något som svårigen kan försvaras intellektuellt.

Kanske skapade Mary en ideologi om hur det "borde" vara? Det vill säga: Sjukdom *borde inte* få finnas hos oss människor, eftersom Gud per definition representerar allt gott. Sjukdom och lidande är ont. Ekvationen går inte ihop med tanken på att Gud, enligt Bibeln, är allsmäktig.

Alltså måste materien vara en illusion, medan *Mind* (Sinnet, hos Kristen Vetenskap översatt med Förnuftet) är den sanna verkligheten. "Endast genom att förstå att det blott finns *en* makt – inte två makter, materie och Förnuft (*Mind*) – kan man uppnå vetenskapliga och logiska slutsatser", skriver hon.

Kristen Vetenskap i Sverige skriver i ett klagande brev att den speciella terminologin "under alla tider skapat missförstånd". Läsaren föreslås byta ut ordet "verklig" mot "absolut" och "overklig" mot "relativ". Då framstår det tydligt vad Mary Baker Eddy menar.

ÄR SJUKDOM EN ILLUSION?
EN RESONERANDE UTVIKNING
Själv tror jag (GMA) att om vi avfärdar Baker Eddys arbete och tankar, gör vi oss själva en otjänst. Hon var, liksom Quimby, något viktigt på spåren, vilket först i våra dagar börjar utforskas mer i detalj och med bättre instrument. Liksom kirurger på 1600-talet fick arbeta med vad som fanns till hands – och det var inte mycket! – nödgades Mary Baker Eddy, liksom Quimby, att så att säga utifrån sina erfarenheter och intuitiva insikter om orsakssamband använda mer utvecklade instrument än dagens raffinerade datoriserade, digitaliserade analysinstrument.

KYRKAN ORGANISERAS
1879 organiseras Mary Baker Eddys egen kyrka under namnet *First Church of Christ, Scientist*, och 1881 får hon myndigheternas tillstånd att skapa en skola med namnet *Massachusetts Metaphysical College* där utbildning ges i "patologi, ontologi, terapi, moralvetenskap och metafysik och dessa vetenskapers praktiska användning vid behandling av sjuka".
Vi får ha i åtanke att USA för många var den fristad, som många religiösa men annorlunda tänkande sökt sig till genom emigration från sina europeiska hemländer. Att starta en ny kyrka var inget kontroversiellt, utan en del av den amerikanska frihetsideologin: därför etablerades nya kyrkor i rasande fart under den senare halvan av 1800-talet.

BOSTON
När Mary Baker Eddy flyttat sig själv och institutet till Boston 1882, blir hennes person alltmer respekterad i de högborgerliga kretsarna. Hon köper in sig i Bostons finare stadsdelar, vid Columbus Avenue, i ett vackert trevånings stenhus med motagningsrum, tavlor och en salong.

Hon ger nu föreläsningar till en växande skara av intresserade. Mary var en magnetisk talare, och många yngre flockades kring henne för att ta del av hennes nya kristna lära. Eleverna kunde ibland få som "hemläxa" att gå ut och helbräddagöra någon person i staden till nästa dag.

Men samma år, 1882, får hon uppleva ytterligare en svår personlig tragedi: hennes tredje make Asa Gilbert, som lidit av hjärtfel sedan födseln, får en hjärtattack och avlider.

Hon är nu sextioett år gammal, men den oerhörda smärtan tycks mot förmodan fungera som en sporre; under de följande åren expanderar rörelsen enormt. Mary Baker Eddy visar sig vara en kraftfull organisator och en praktiskt orienterad affärskvinna.

Det invigs snart jättelika tempel, bland annat i New York City och London. Under sju år utbildas mer än fyrtusen scientister, helare, av Mary Baker Eddy.

Ett moln på den ljusnande himlen är dock att Quimbys arvingar hör av sig och vill ha del av Eddys växande förmögenhet: Är det inte deras fars och farfars forna lärjunge som förtjänat pengarna på hans idéer? Mary Baker Eddy hävdar att hennes lära är en gudomlig uppenbarelse och inte baserad på Quimbys metod. Juridiska tvister följer.

1883 grundades månadstidningen *The Christian Science Journal*, ett tidningsorgan för att föra ut Baker Eddys tankar i den engelspråkiga världen, följt av förlaget *The Christian Science Publishing Company* 1886. 1908 grundar hon dessutom nyhetstidningen *Christian Science Monitor*, som kommer ut än i dag i stor upplaga.

Dotterskolor öppnas i staterna Colorado, Kansas, Kentucky – ja, snart i alla USA:s stater. När Mary Baker Eddy talar vid ett möte i Chicago 1888, är det för en åhörarskara på flera tusen personer. Kanske är det nu som rörelsen befinner sig på sin absoluta topp. Mary har verkligen "börjat med två tomma händer" och lyckats skapa sig ett imperium, men ett imperium med syfte att hela.

UR TIDEN
Mary Baker Eddy är kvar på denna jord till den 3 december 1910, när hon avlider, nära nittio år gammal. Ingen officiell ceremoni ordnas, då rörelsens grundare tagit avstånd från all persondyrkan. Begravningen blir enkel och endast några få utvalda deltar. *Christian Sciences* grundares kropp läggs i en stålkista, som sänks i graven. I två dygn står särskilt uppställda vakter på post för att hindra några fanatiskt troende att närma sig graven i syfte att eventuellt få bevittna hennes uppståndelse.

Det är Mary Baker Eddy går bort, är *Christian Science* en mäktig organisa-

tion. 2007 uppskattades antalet kyrkor till 1.850 fördelade på 80 länder.

QUIMBY OCH CHRISTIAN SCIENCE
IDAG SAMT DESS EFTERFÖLJARE
Phineas Quimbys och Mary Baker Eddys influenser har idag spridit sig via *New Thought* till en mängd olika nyandliga rörelser och personligheter som exempelvis de kvinnliga guruerna Louise Hay och Shakti Gawain.

Ett exempel är också Helen Schucmans kanaliserade verk *En kurs i Mirakler*. Det har, liksom *Christian Science* då, en mycket stark utbredning i såväl USA som Europa, med hundratusentals studerande som läser och söker använda materialet i sin vardag.

Även här är det centrala att bortse från "illusionen" och istället välja Guds "verklighet". Även här poängteras att mirakel inte är något övernaturligt, utan något naturligt som sker, när jag väljer att se "skuldfriheten hos min broder". Begreppet synd är nämligen identiskt med "oförlåten tanke", och genom att dra tillbaka sådana tankar, elimineras synden och kommer i kontakt med Guds verklighet, den Sanna verkligheten.

Eller som Mary Baker Eddy beskrivit det: "Om synd skapar syndare, kan Sanning och Kärlek allena göra denna skapelse ogjord."

Källor:
Profeter mot strömmen. Olav Hammer. W&W 1999.
På spaning efter helheten. Olav Hammer. W&W 1997.
Själslig läkekonst. Stefan Zweig. Skoglund 1945.
Christian Science. Hans-Diether Reimer. Verbum 1968.
Citat ur "The Quimby manuscripts". Hora tio W. Dresser, New York 1921.
A Century of Christian Science Healing. CS Publishing Society. Boston 1966.
Healing. Lademanns förlag 1991.
Vetenskap och hälsa. First Church of Christ, Scientist 1971.
Korrespondens med Kristen Vetenskap i Sverige.
Christian Sciences amerikanska hemsida: www.tfccs.com

Själens kraft kan ge läkedom

Sammanställning av Helga Moersberger

Uttalanden av vetenskapliga forskare

Kirurgen *Bernie Siegel* har sagt: "Forskare studerar för närvarande hur känslor påverkar kroppen på molekylnivå. Kvantfysiker som *David Bohm* och *Stewart Wolf* menar nu att vi kanske till och med förändrar oss själva ned på atomnivå när vi upplever olika känslor. Wolf har framkastat idén att rädsla påverkar och kanske uttrycks genom elektronen, kärlek genom fotonen... Våra känslor har en kemisk verkan och kan döda eller bota... Tankarna styr ofta fullt bokstavligt, eller 'anatomiskt', det som händer i kroppen. Om man förändrar sig själv tillräckligt mycket, kan man då få sjukdomen att försvinna genom att den blir främmande för ens nya jag? Jag tror att man kan förändras så dramatiskt; jag har sett det hända många gånger."

Candace Pert är professor i fysiologi och biofysik vid den medicinska fakulteten, Georgetown's universitet i Washington, D.C., USA, och arbetar inom aidsforskningen. Hon framhåller att hela kroppen är en mental verklighet. Hon säger:

"Kärlek och mänsklig närhet påverkar entydigt vår hälsa och överlevnaden; men inte därför att det mentala har en verkan på det kroppsliga. Det finns ingen verklig skillnad mellan mentalt och kroppsligt." Hon kallar kroppen en "kroppsjäl", "eftersom våra känslor inom denna mentala verklighet är oskiljaktigt förbundna med vår s.k. fysiologi... Känslorna har effekter ända ned till cellernas plan och styr samtliga system i vår kropp... Den forskning som jag deltagit i under de senaste 20 åren visar att våra emotioner är hopflätade med varje aspekt av vår fysiologi... Negativa känslor som cynism har t.ex. en så giftig verkan därför att det inte rör sig om ett normalt, naturligt tillstånd." Hon fortsätter:

"Känslorna reglerar mekanismerna i vårt immunsystem ... Det är alltså känslor som styr även den helande mekanismen! Varje cell i vår kropp känner av det mentala..."

Professorn i socialpsykologi vid Harvarduniversitetet, *David C. McClelland*, håller på att utreda vilken verkan omtänksam kärlek har på körtelsystemet, vilka hormoner som är kopplade till denna typ av kärlek och hur utgivande kärlek stimulerar lymfocyterna och stärker immunförsvaret.

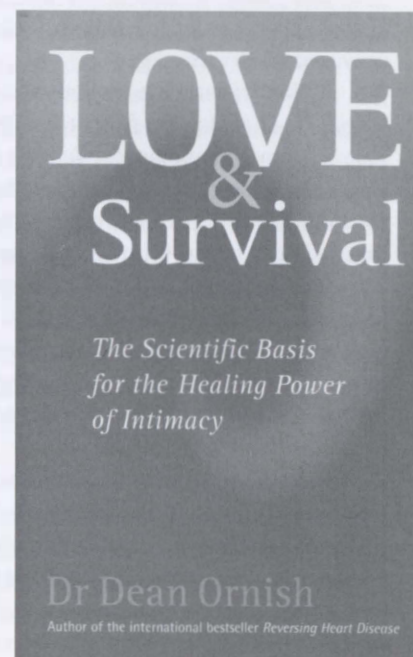
Professor *Dean Ornish*, en uppskattad hjärtspecialist som har lett klinisk forskning på detta område under de senaste tjugo åren, säger: "Själslig närhet är till och med på cellernas plan helande!"

I sin bok "Love & Survival" framhåller han: Man kan t.o.m. mäta hur kärlek helar. Kärlek har kunnat hela otaliga svåra hjärt- och kärlsjukdomar utan mediciner eller operation! Och han berättar om fall där människor lyckats bota sig själva från de svåraste "obotliga" sjukdomarna genom att lära sig uttrycka kärlek och ta emot kärlek och lära sig ge uttryck för sina känslor och kommunicera på rätt sätt. De har fått ett nytt liv genom att arbeta med sig själva och reda ut sitt inre. En ny läkarrörelse kräver av patienterna att de genomgripande förändrar sin syn på sig själva och andra, att de ständigt och ihärdigt arbetar med sig själva och även konsekvent handlar i överensstämmelse med det.

Professor *Ornish* säger om utvecklingen inom bakteriologin: För många år sedan fick läkaren *Robert Koch* nobelpriset för att han identifierade tuberkelbacillen såsom orsak till tbc. Enligt honom var det en organism som var orsaken till sjukdomen. Senare anslöt sig även den kände franske vetenskapsmannen Louis Pasteur till hans uppfattning. Han utvecklade teorin om bakterien, enligt vilken det är en enda mikrob som förorsakar sjukdom.

Han skriver: "Å andra sidan behöver bakterier, virus och andra mikroorganismer först och främst kunna övervinna vårt immunsystem och andra försvarssystem innan de kan bli aktiva." I vår tid vet vi "att dessa försvarslinjer kan stärkas genom kärlek och harmoniska relationer, så att de fungerar som en buffertzon. Och inte varje människa, som är infekterad av baciller och virus, blir sjuk! Goda mänskliga relationer och kärlek skyddar mot infektionssjukdomar. Till och med Louis Pasteur ändrade senare sin uppfattning. Han lär ha sagt innan han gick bort: 'Mikroben är ingenting – jordmånen är allt.'"

"För att undersöka detta närmare gjorde dr *Sheldon Cohen* och hans kolleger vid Carnegie-Mellon-universitetet och universi-

tetet i Pittsburgh experiment med 276 frivilliga i åldrarna 18–25 år. Försökspersonerna fick en injektion som innehöll det vanliga förkylningsviruset. Forskarna undersökte sedan deras olika relationer till sin partner, sina föräldrar, svärföräldrar, vänner och arbetskolleger.

Resultatet blev:

Så gott som alla deltagare som var utsatta för förkylningsviruset blev infekterade, men inte alla visade symptom på förkylning! Det som avgjorde om någon fick snuva eller inte, var antalet positiva relationer i hans liv, och detta hade avgörande betydelse för styrkan i immunförsvarets skyddsfunktioner!

Vid en annan studie visade det sig att immunförsvarets värden sjönk drastiskt hos äkta par som länge varit gifta och som jämt grälade med varandra. Även hos par som var relativt nygifta och som egentligen kände sig lyckliga var immunförsvaret mindre effektivt, när det fanns en konflikt mellan dem. Människor med bra relationer däremot hade höga immunvärden.

Harvey Zarren, som är kardiolog och professor i medicin vid Tufts universitet i Boston säger:

"Jag frågar varje patient med hjärtproblem med vem de talar om sina känslor. De flesta tittar då frågande på mig som om jag vore från en annan planet! 'Vad har det att göra med mitt hjärta?' (frågar de). Detta är bra som inledning för att få patienterna att förstå att tanke och känsla har ett starkt samband med hjärtat. När människorna börjar bli medvetna om vilka känslor de egentligen styrs av, händer det någonting i kroppens fysiologi som stöder ett helande... Många och mycket som vi hittills har betraktat som förändringar i immunsystemet eller som andra materiella manifestationer, är i verkligheten ingenting annat än ett hungrande efter kärlek och förtrolighet. Jag är övertygad om detta."

James S. House, som är professor i sociologi och chef för forskningscentret vid universitetet i Ann Arbor, Michigan säger:

"Förtrolighet och själsligt stöd genom andra leder till förändringar i immunsystemet och resulterar i ökad motståndskraft mot utvecklingen av cancersjukdomar och tumörer. Dessa psykosociala faktorer förmedlas över det centrala nervsystemet och neuroendokrina banor, som å sin sida styr och reglerar hjärtats aktivitet, blodtryck och hjärtfrekvensen. Det finns även bevis för mekanismer som förorsakar en minskning i produktionen av fettsyror, där det rör sig om kolesterolaktiga substanser i blodet. Vi känner till alla möjliga effekter..."

Dr Siegel betonar vikten av aktivt engagemang för det goda i världen och ger ett exempel på hur starkt detta inverkar på immunförsvaret: "Jag var en gång med i ett TV-program tillsammans med en kvinna som varit aidssjuk och (på andlig väg) fått sina blodprover att förändras från hiv-positiva till hiv-negativa. När hon ombads summera vad hon gjort sade hon: 'När man lever från hjärtat händer otroliga saker.'"

I ett experiment med en grupp studenter vid Harvarduniversitetet bad man en del av dem att titta på en dokumentärfilm om moder Teresa. Filmen visade hur hon hjälpte de sjuka och döende i Calcuttas slumområden. En annan grupp studenter fick titta på en betydelselös film. I genomsnitt visade sig hos dem som hade tittat på filmen om moder Teresa ett avsevärt tilltagande av skyddande antikroppar, medan detta inte var fallet hos dem som såg den betydelselösa filmen! Det räckte alltså med att bara titta på en film där någon "förkroppsligade" osjälvisk kärlek och arbetade aktivt för det goda för att vinna en förbättrad immunfunktion!

Professor Ornish framhåller: "Medkännande är porten till ett öppet hjärta. Vrede däremot tillsluter ditt hjärta. Håll ditt hjärta öppet!" Vrede framställs genomgående av forskare som en mycket farlig fiende för alla hjärtats funktioner.

Dr Siegel berättar följande om en kvinna: "Att nå fram till att hon 'målade bra inombords' blev den främsta uppgiften för en enastående ung kvinna som fick diagnosen 'ALS'. Detta är en sjukdom i det centrala nervsystemet som ger fortskridande muskelförtvining och förlamningar. Neurologen gav henne beskedet: 'Evy, du har mellan sex och tolv månader kvar att leva. Om du vill göra en insats, så skall du donera din kropp till forskningen.'"

"I ett brev till mig skrev hon: 'Döden tycktes oundviklig ... men det var en sak som var oavslutad: jag kände ett starkt tvång att förstå vad villkorslös kärlek var för något, innan jag dog.' "Men", fortsätter dr Siegel med humor, "människor som hon går inte hem och dör bara för att någon läkare har gett dem en dödsdom. De uppfattar diagnosen som en sporre att börja leva, och sedan känner de sig för pigga för att dö."

Denna kvinna arbetade nu dagligen på att uttrycka villkorslös kärlek, framför allt gentemot sig själv. Och hon frågade sig om det kanske fanns ett sammanhang mellan hennes konstanta hat och negativism gentemot sin kropp och dess utseende, hennes ständiga önskan att vara magrare, och det faktum att denna sjukdom nu verkligen hade uppfyllt hennes önskan, bara i negativ riktning? Hon ändrade sin inställning och övade sig i att älska villkorslöst, t.o.m. sin förut hatade kropp.

Dr Siegel skriver: "Hennes kropp slutade brytas ned och började läka de skador som sjukdomen orsakat. Denna process var en följd av alla de andra förändringarna." Hon blev fullständigt helad och skrev till honom: "Nuförtiden vaknar jag varje dag fylld av glädje och entusiasm och fortsätter att spela min roll – som är att förändra sjukvården."

Medicinska experiment har även visat kärlekens betydelse på följande områden:

Barn som fötts för tidigt och som smektes och klappades femton minuter tre gånger om dagen i tio dagar gick upp i vikt femtio gånger snabbare än nyfödda som inte fick denna kärleksfulla uppmärksamhet! Genom kärlek och värme förbättrades även fostrens utveckling. Havande kvinnor som inte hade något emotionellt stöd hade tre gånger så många komplikationer vid förlossningen som andra som fick uppleva närhet och värme. Hos kvinnor som var ensamma och utan själslig hjälp tog förlossningen 19,3 timmar, jämfört med endast 8,7 timmar hos dem som fick själsligt stöd.

Jon Kabat-Zinn, som är professor vid den medicinska fakulteten på Massachusetts' universitet i USA, säger om meditationens och bönens betydelse: "Genom meditation kan man uppleva den djupa enhet, samhörighet. Enligt min uppfattning står ett helande i direkt sammanhang med en inre upplevelse av att vara 'hel', det vill säga: att känna en universell samhörighet. Denna samhörighet är alltid förbunden med känslor som lugn och frid, där rädsla inte spelar någon roll. I ett sådant ögonblick finns det inga gränser mellan en själv och allt annat, ingen känsla av att vara åtskild eller av negativ distans, och ingen känsla av att vara 'utanför'. Ingen ensamhet. Det är som om man själv och hela universum är ouplösligt förbundna med allting. Meditation kan bidra till att man systematiskt upplever en känsla av närhet, självkännedom och öppenhet – ett djupt, inre lugn, känslan att tillhöra livet och att man har samhörighet med andra. Kanske dessa känslotillstånd har sin egen

biologi. De har i alla fall långsiktiga fysiologiska effekter och påverkar hälsan."

Professor Kabat-Zinn säger vidare att han tror illusionen att man är skild från allt annat förorsakar sorg, negativ distans och spänningar, och detta kostar oss mycket genom att det förorsakar onödiga friktioner i organismens biologi. Dessa tillstånd leder till utnötning som har för tidig obalans, sjukdom och död till följd. Vi är alla släkt med varandra på många olika sätt.

Kabat-Zinn berättar att dr Gary Schwartz har utarbetat en modell enligt vilken varje sjukdom beror på brist på samhörighetskänsla, att vara *ett* med allt. Hälsa däremot definierar han som medvetet ettvarande – som en känsla av samhörighet och sammanhang... "Ju mer vi lyckas se med helhetens ögon desto effektivare kommer vi att vara när vi konfronteras med motstånd, utmaningar och stress".

Professor Ornish framhäver att alla behöver knyta kontakt med "grunden" till allt, med det stora, gudomliga MIND som alltid är helt och som endast ser helhet – som ser hela skogen plus individuella träd! Han säger: "Eftersom vi alltid redan är hela (fullständiga), behöver vi i grunden inte 'göra' någonting. Vi behöver endast påminna oss om det!" Alla behöver "vidga sin ande och sitt hjärta så att de kan uppleva en mera omfattande jagkänsla. Meditationen öppnar våra ögon och våra hjärtan."

"Att vara hel (fullständig) genom ett inbördes samband med allt är det mest fundamentala i vår natur som levande varelser. Hur många inre sår vi än må släpa med oss genom något vi har gått igenom i vårt liv, vår inneboende helhet är alltid med oss... Ingen av oss är ett hjälplöst offer för något andra har gjort eller inte gjort mot oss, och inte heller är vi hjälplösa gentemot något som vi lider av nu. Vi är det som var där före sårerna, vi är vårt ursprungliga tillstånd av helhet, det som föddes som helt. Och vi kan när som helst återförenas med vår inneboende helhet, därför att den till sin natur är just det som alltid är med oss!"

"Så – när vi genom meditation får kontakt med Livets sanna dimension, är vi i grunden alltid redan bortom sårerna, isoleringen, fragmenteringen och det lidande som tycks råda. Det betyder att det alltid är möjligt för oss att höja oss över fragmentering, fruktan, sårbarhet, förtvivlan och osäkerhet när vi ser på ett annat sätt – när vi ser med helhetens (med fullständighetens) ögon!"

Ornish säger om den ständiga ström av okontrollerade tankar som hela tiden kommer och går i vårt medvetande och som alstrar sjukdomar när vi identifierar oss med dem: "Det är anmärkningsvärt hur befriande det är att förstå att dina tankar ingenting annat är än bara tankar, att de inte är 'du' eller 'verkligheten'! Om du ser tankar som endast 'tankar' (och inte som dig själv) kan detta befria dig från den förvrängda verklighetsuppfattning de ofta skapar och kan ge dig större klarsynthet och förmågan att styra ditt liv... Förmår du att helt opersonligt iakttä dina känslor och tankar som endast 'känslor' och 'tankar'? Eller ertappar du dig med att du identifierar dig med dem såsom 'mina' känslor, 'mitt' agg, 'mina' tankar, 'min' huvudvärk? Kan du släppa detta 'min' och 'mitt'?"

"Det innebär att du ser dig själv som större än dina problem och din smärta, större än cancer, större än hjärtsjukdom, större än din kropp. Det innebär att du identifierar dig med ditt sanna liv såsom en integrerad helhet i stället för med din kropp, ditt hjärta eller dina rädslor."

Dr Siegel säger om en banbrytande ny insikt: "Nuförtiden anser många forskare att man inte skall tala om ett centralt nervsystem, ett körtelsystem och ett immunförvar, utan hellre om en enda inneboende läkande kraft som utgör en form av superintelligens inom

oss. Jag vet att på samma sätt som vi har fått fem sinnen för att skydda oss och låta oss veta vad som pågår i vår omgivning, så har vi begåvats med ett sjätte sinne för att övervaka vår inre miljö. Vi har att göra med ett enhetligt och omfattande självreglerande system som äger en djup visdom. Ju mer jag ser av hur universum fungerar desto mer religiös blir jag."

Och dr Ornish: "Om jag förmår se Gud i en älskad människa och sedan i mig själv, då kan jag börja se, älska och erfara Gud i alla människor och i allt som finns. På så sätt lär jag mig att upplevelsen av helighet inte är begränsad till kyrkor, synagogor eller sökandet efter det extraordinära. Helighet upplevs snarare därigenom, att vi finner det extraordinära i det helt vanliga och genom att vi upphäver de gränser som skiljer oss från varandra och från vårt sanna jag."

Han fortsätter: "De flesta andliga och religiösa traditionerna grundar sig på människor som har erfarit Gud direkt: Abraham, Mose, Jesus, Muhammed, Buddha, för att endast nämna några få. De har inte funnit Gud någonstans i det yttre, och de upplevde att man endast skenbart tycks vara skild från Gud. Deras budskap var att en upplevelse av Gud och Guds närvaro, av samhörighet och inre frid står alla till förfogande genom bön, meditation, tjänande, medkänsla osv. Precis som frid, glädje och en känsla av välmående så är Gud inte något som vi kan få från någonting i det yttre. Tvärtom ser vi klart att Gud finns inom oss... Vi måste endast bli medvetna om hur mycken nåd som omger oss!"

De flesta citaten ovan är från intervjuer som finns i hjärtspecialisten professor Dean Ornish bok "Love & Survival". (Citaten är till en del en översättning från den tyska upplagan.)

Helga Moersberger, som gjort sammanställningen, är medlem i Kristen Vetenskap. Hon omtalar att det har hållits flera stora medicinska konferenser om andlighet och helande. Representer för Kristen Vetenskap har inbjudits att hålla föredrag om hur KV helar.

Helga:

"Vid många universitet pågår experiment som bekräftar att även allvarliga sjukdomar kan ha en själslig grund och att bote-medlet i många fall måste sökas i själslivet. Detta gäller bl a cancer, hjärt- och kärlsjukdomar, högt blodtryck, dåliga blodvärden, högt blodfett, infektionssjukdomar, diabetes, ischias, astma, nervsjukdomar, kroniska smärtor i olika delar av kroppen, migrän, muskelförtvining, förlamning, hösnuva, akne, psoriasis, ledbesvär och förstoppning."

Helande kan ske när bl a följande mentala orsaker har bearbetats genom kärlek till andra, till sig själv, eller till en gudomlig dimension: Stress, cynism, ilska, vrede, agg, olika typer av rädslor, gammalt groll, felaktiga motiv, t. ex. att jobba endast för att tjäna pengar, en omedveten önskan att styra sin omgivning, brist på självuppskattning, självrespekt och självförverkligande, felaktig underkastelse under andra, att inte vara sig själv eftersom att man låter sitt liv domineras av andra av rädsla att förlora den materiella tryggheten eller att bli ensam, att leva ett dubbelliv, föräldradominans, skuld-känslor, dåliga affärer, konkurs, dominans av tankar om ålder och utseende, negativism, underlåtelse att förlåta, äktenskapskonflikt, skilsmässa, frustration. Det har också visat sig att negativa känslor och attityder producerar giftliknande effekter i kroppen."

ÄLDRE NUMMER AV SÖKAREN KAN KÖPAS

Nr 1, 2006

Agneta Milde: En brakfest när Devas 25 år firades
Hans Ljungqvist: Ett gott liv
Indiskt tänkande om den yttersta verkligheten
Karl-Erik Edris: Vetenskap och religion – två vägar till mysteriets port.
Roger Viklund: Bibelns Jesus en sagogestalt

Nr 2, 2006

Åsa Freij: Right Livelihood Award 25:e året
Slump eller skapelse?
Agneta Milde: Vi har ett arv av toner och lek. Om Henry Soludde
Försöksledareffekten
Dikter av Åsa Freij

Nr 3, 2006

Psi-spåret. Diskussion mellan Jesper Jerkert och Göte Andersson
Sverker Arfvidsson: Psi-spåret är en realitet
Gunnar Martin Aronsson: Hypnos
Erland Lagerroth: De lärda och Galileis kikare – i dag
Bertil Falk: Den dualistiska monoteismen
Hans Granqvist: Österns Assyriska Kyrka
Psykofeedback

Nr 4, 2006

Agneta Milde: Leonard Jacobsson, närvarons apostel
Annika Spalde och Pelle Strindlund: Varje varelse ett Guds ord
Tomas Einarsson: Paradiset åter
Agneta Milde: Mannen som blev förvandlad
Erland Lagerroth: Den höga muren
Lars Lundmark: Vad hände egentligen med TM-flygarna?
Vår underliga värld. Erland Lagerroth söker en ny världsbild
Gunnar Martin Aronsson: Da Vincikoden
Karl-Erik Edris: Om slumpen och Big Bang

Nr 5, 2006

Martin Fluri: Det Autentiska Självet
Göran Brusewitz: Fallet Folkeson
Naturlagarna sattes ur spel. Samtal med Sune Stigsjö
Erland Lagerroth: Kan astrologin ge den naturliga världen mening och betydelse?
Diskussion mellan Jesper Jerkert och Göte Andersson om psi-spåret
David Bohm, en nya tidens fysiker
Åsa Freij, Göran Brusewitz: Parapsykologisk världskongress i Stockholm
Agneta Milde: Må bättre med hyposyntes!
Agneta Milde: Möte med Anadagiri från Oneness University
Viveka Lindgren: Änglar

Nr 6, 2006

Viveka Lindgren: Livet är fullt av meningsfulla sammanträffanden. Om Jan Cederquist, som får Sökarens kloppris 2006
Birgitta Stålhammar: Vegetarianen Theresia Ek fyller 105 år
Agneta Milde: Maneka bär på stora visioner
Viveka Lindgren: Medium
Erland Lagerroth: Världen bygger sig själv
Gunnar Martin Aronsson: Hilma af Klint, andlig konstnär

**Årgång 2006 kostar 250 kronor inkl. porto.
Lösnummer 50 kronor**

Årgång 2005 kostar 250 kronor, 50 kr styck

Årgång 2004 – utom nr 4 och 6 – kostar 100 kronor, 25 kr styck

Årgång 2003 kostar 150 kr, 25 kr styck

Årgång 2002 kostar 150 kr, 25 kr styck

Årgång 2001 – utom nr 5 – kostar 125 kr, 25 kr styck

Årgång 2000 – utom nr 5 – kostar 125 kr, 25 kr styck

Årgång 1999 kostar 150 kr, 25 kr styck

Årgång 1998 – utom nr 4 – kostar 125 kr, 25 kr styck

Årgång 1997 – utom nr 2 och 4 – kostar 100 kr, 25 kr styck

Årgång 1996 kostar 150 kr, 25 kr styck

Årgång 1995 – utom nr 3 – kostar 125 kr, 25 kr styck

Årgång 1994 – utom nr 1, 3 och 5 – kostar 75 kr, 25 kr styck

Enstaka nummer finns från tidigare årgångar, 25 kr styck

Betala i förskott på plusgirot 70 60 47-8, Sökaren, och uppge precis vad som önskas.